

I. Radičová na návštěvě
v Kanadě, str. 5

Musí existovat na světě
hlad? str. 6

Vzpomínka na báječného
Bohumila Hrabala, str. 9

Bravo koncertu mladých
umělců, str. 8

Otazníky nad 100. výročím
první sv. války, str. 7, 10

NOVÝ DOMOV

THE NEW HOMELAND

Pravda vítězí!

ROZŠÍŘENÉ VYDÁNÍ

CANADA'S CZECH AND SLOVAK BIWEEKLY PUBLISHED BY MASARYK MEMORIAL INSTITUTE INC., SINCE 1950 www.masaryktown.ca

ČESKÝ A SLOVENSKÝ DEN NEDĚLE 29. ČERVNA DEN PRO CELOU RODINU

- 11.00 am: Ekumenická bohoslužba v kapličce sv. Antonína pod širým nebem (pokud dovolí počasí, v opačném případě v komunitním centru)
- 14.00 pm: Slavnostní pochod k pomníku Znovuukřížovaný v parku
- 14.10 pm: Uvítání hostů a účinkujících, vystoupení řečníků
- Cvičení mladších a starších gymnastů Sokola Kanada a zástupci tří sokolských organizací z USA
- Vystoupení tanecních skupin národopisného slovenského souboru Východna Slovak Dancers – děti a dospělí
- Recitál pianisty a zpěváka Jana Chlumského, bude hrát k tanci i poslechu a písničky na přání návštěvníků
- Podvečerní posezení u táborového ohně za zpěvu trampských písni Jiřího Crháka při kytaře

POZOR! SOBOTA 28.6. – 18.00-23.00 - tanecní zábava za doprovodu živé kapely v restauraci Praha (Sokol a hosté)

RESTAURACE PRAHA

- po celé odpoledne bude nabízet občerstvení širokého sortimentu
- tradiční česká a slovenská kuchyně
- provoz zahájí v 11.30 h s možností podávání oběda
- široká nabídka prodeje použitých knih
- prodej drobných uměleckých předmětů
- tradiční prodej českých filmů a DVD distributora Video El Canada
- zvýhodněné vstupné pro rodiny

INFORMACE

Iva Ječmenová tel: (416)439-4354
email: office@masaryktown.ca
www.masaryktown.ca

Facebook Masaryktown Toronto

ADRESA: 450 SCARBOROUGH GOLF CLUB ROAD, TORONTO ON M1G 1H1

MAY 29, 2014

No 11 (2847)
Volume 65 • \$3.00

Published every other Thursday
26 issues in 24 mailings a year
ISSN 08329-2668

SOKOL CANADA MINISLET JUNE 27-29, 2014

FRIDAY, JUNE 27: 5.00 pm MASARYKTOWN

Welcome Party and Opening Ceremonies
Outdoor BBQ, along with Prague Restaurant's selection
of traditional Czech food, beer, and live piano entertainment

SATURDAY, JUNE 28: 9.00 am – 4.00 pm

Gymnastics Competitions: and Team Special Number
Competitions, Fit for Life group 601 Magnetic Drive Unit # 21
Volleybal mixed teams (min. 2 women per team) at the Variety
Village, (Danforth & Kingston Rd.)

EVENING 6.00 pm – 11.00 pm

Social for the young crowd under the stars
with DJ and BBQ - Masaryktown Prague Restaureant
social with dinner and live band - Masaryktown

SUNDAY, JUNE 29: MINISLET & CZECH AND SLOVAK DAY

10.00 am - 12.00 noon - rehearsals
2.00 pm - 4.00 pm - performances and festivities

MINISLET will be followed by more activities, music,
dance and a bonfire in the evening

A food stand with food, beverages, "kolacky" and other Czech
specialties will be open throughout the day.

PRAGUE RESTAURANT

offering traditional Czech dishes
and drinks
will be open from 11:30 am

INFORMATION

Anna Janous tel: (905)884-9829
email: anna.sokol@bell.net
www.sokolcanada.ca

EVERYONE IS WELCOME

KE DNI

V době, co si budu užívat klidu v náruči přírody, odbudou se volby do Evropského parlamentu. Celkem 21 poslanců z Česka (z plných 751 evropských poslanců) by mělo (po 23. a. 24. květnu) zasednout do lavic orgánu, který se od doby svého vzniku v r. 1993 na základě smlouvy o evropské unii, známější jako Maastrichtská smlouva (která navazovala na evropský integrační proces od padesátých let), rozrostl na útvary s 28 (posledním je Chorvatsko) evropskými státy se skonc 508 miliony obyvatel, což jen pro zajímavost tvorí pouhou kapíčku v moři o kapacitě 7,3 proc. světové populace. ČR vstoupila do tohoto babylonského konglomerátu úderem půlnoci středeurovropského letního času 1. května 2004. Tehdejší evropský slepenec měl jenom 15 států, ale společně se Slovenskem, Polskem, Maďarskem, Slovenskem, Maltou, Kyprem, Estonskem, Litvou a Lotyšskem jej zpočetnila na 25. Zdá se, že se toto datum stalo historickým mezníkem - vstup osmi postkomunistických zemí je totiž často považován za definitivní konec poválečného rozdělení Evropy.

Už na samém počátku snahy reprezentovat vstupuje Česko do hry s jistým, ale už zveřejněným handicapem – podle výzkumu Leideneské Univerzity v Holandsku, která se zaměřila na předchozí politickou zkušenosnost kandidátů z 11 zemí EU, má Česko poslane nejméně zkušené. Výzkumníci pracovali bodovým systémem: pokud byl někdo těsně před kandidaturou do Evropského parlamentu předsedou vlády nebo hlavnou státu, obdržel jich 700, kdo toto pozici zastával před více než dvěma lety, obdržel 500 bodů, v případě, že obdobnou funkci vykonával před více než osmi lety, byl ohodnocen 200 body. Současný členové národního nebo federálního parlamentu (v ČR členové Poslanecké sněmovny a Senátu) obdrželi 190 bodů, zatímco 110 bylo uděleno členům, od jejichž působení v parlamentu uběhly už 2 roky. Současný evropský komisař získali 300 bodů, současní europoslanci pak pouhých 100.

Výzkumníci po zhodnocení ze životopisu došli k závěru, že se Česko, společně s Dánskem a Velkou Británií, řadí mezi země s relativně nezkušenými politiky a že nejostřilejnější postavila Belgie, Španělsko a Francie. Vůbec nejvíše hodnocení dosáhli dva Belgijců – bývalý premiér Guy Verhofstadt a bývalý ministr několika kabinetů Steven Vanackere – majej shodně 1170 bodů. Průměrné hodnocení všech kandidátů napříč zeměmi bylo 234. Ovšem o tom, jak si povedou "nezkušení" čeští kandidáti, nerozhoduje počet a roky na postech, i když přezít v kalných vodách české politiky, již chce nejen talent, ale závisí hlavně na tom, jak rychle poslanci prokouknou tiché dění pod pokličkou.

A na to by jim právě příprava v domácích podmínkách stačit už mohla. Konečně i Kanada stojí před volbami, tak si držme palce. Krásně dny a napište nám o svých dovolených, Těší se Vaše v k

SPOLEČENSKÝ KALENDÁŘ

TORONTO

SO 7.6. v 15.00 – mše svatá na Masaryktownu

Týden od 9.6. – Last day for volleyball and Wednesday's adult classes for the season, G. Harvey C.I., 1700 Keele St., info: hermaneks@yahoo.ca

SO 14. 6. v 17.30 - Save our Park, Amazing Show and Dance. Účinkují operní pěvci - soprano Eliška Latwaciec a barytonista Jan Vaculík, Markéta Slepčíková (producentka české TV v Torontu Nová vize), Lenka Nováková, Milan Bučík, JaroCello & Tedd, Bohdan Zatovkanuk, Karel Větrovský, Dukes of Harmony, DJ Jožin Redek. Doporučené vstupné \$15. Restaurace Praha Masaryktown, Scarborough Golf Club Rd., Toronto, rezervace a info: (416)289 0283. Přijďte podpořit dobrou věc, přivedte své přátele a milovníky přírody a pohody.

MeetUp Czech and Slovak - vyberte si, kam ze dvou možností

So 14.6. v 19:00 hodin je v Masaryktown "Save our Park" koncert a tanec. Vítězek jede na záchrannustromu v parku. Vstupné je dobrovolné, doporučený příspěvek je \$15.00. Můžete mít večeři v restauraci Praha od 17:30 hod. Rezervace (416) 289 - 0283.

SO 14.6. ve 14.00 - picnic is organized by KW Czechs and Slovaks, June 14, KW Croatia Club, 2006 Shantz Station Rd. (R.R.30) Breslau, \$12 per person (adults and children over 14), children under 14 – FREE

SO 21. a NE 22.6. – pořádá Sokol Toronto a Czech School Kids Family Weekend Picnic, camping, park na Masaryktownu, 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto. Kamp potrvá přes noc (s rodiči), přes den proběhnou hry, táborač v podvečer, BBQ a další radovánky v přírodě. Info: www.sokolcanada.ca

NE 22.6. ve 13.00 - piknik pro děti pořádá farnost sv. Pavla, Home Smith Park Rd., Etobicoke, vstup dospělí \$10.00, děti zdarma. Sraz v neděli ve 13.00 na 1424 Davenport Rd. Toronto (před kostelem). Rezerv. nutné: Dagmar cel: (905)876 6510 nebo Adriana cel: (416)587 0947.

27.6. končí – výstava současné české výtvarnice, vítězky Chaloupecké ceny, Eva Kotátková. Scrap Metal Gallery, Unit E, 11 Dublin Street, Toronto. Významné přineseme příště. Hledáme sponzory pro tuto výstavu, kontakt Liza Mauer (lizamauer@gmail.com).

SO 5.7. v 19.30 - koncert Eva & Vašek Ševčíkoví, manželské a umělecké dvojice současně. Repertoár: převzaté hudební hity ve stylu lidové písničky, devchovky, country, beatu, pop music, trampských písniček a šlágrů, restaurace Praha na Masaryktownu, info: (416) 289 0283 .

Oslavy 50. výročí posvěcení kostela sv. Václava

12. a 13.7. - slavnostní koncert klasické hudby. 20.9. – Vinobraní s cimbálovou muzikou Zádrahu z Moravy. 28.9. – slavná mše svatá s otcem biskupem Václavem Malým (je světicím pražským biskupem určeným pro službu krajanům v zahraničí. Pobude v Kanadě od 7.10. a navštíví krajanské komunity v Kingstonu, Ottawě, Montrealu, Winnipegu, Calgary a Vancouveru). Kostel sv. Václava, 496 Gladstone Ave., Toronto

SO 9.8. v 10.00 – Sokol Kanada pořádá Letní sportovní hry na Masaryktownu, v případě deště se akce překládá na následující den, info: anna.sokol@bell.net nebo wendynewmarket@sympatico.ca, or rtmej@rogers.com

NE 10.8. – NE 17.8. – pořádá farnost sv. Václava letní tábor na Hostýně u Montrealu, podrobnosti a přihlášky H. Drábová (905)636 7726 (také na str. 3)

SO 20.9. – Vinobraní s cimbálovou muzikou Zádrahu z Moravy, kostel sv. Václava

NE 28.9. – slavná mše svatá s otcem biskupem Václavem Malým (je světicím pražským biskupem určeným pro službu krajanům v zahraničí).

NE 28.9. v 17.00 - Nocturna ve městě, koncert: tenor John Hollan, soprano Danielle Dudyčka, piano William Shookhoff, kostel sv. Václava, 496 Gladstone Av., Toronto, rezervace a info: (416)879-5677, web: nocturnesinthe.city.com" ST ve 13.00 - každá první a třetí v měsíci - Klub seniorů při Osadě svatého Václava, 496 Gladstone Ave., Toronto se schází (kromě měsícu července a srpna), předchází od 12.00 h. bohoslužby.

ČESKÁ ŠKOLA TORONTO

SO každá v 10.00 (do 12.00) - Česká doplňovací škola Masarykova ústavu

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund (CPF) of the Department of the Canadian Heritage.

se koná v učebně, 98 Bathurst St., Tronto. Jarní semestr pokračuje. Pro děti ve věku 5-12 let, info (416)439-4354.

ČESKÁ ŠKOLA OAKVILLE

SO každá 9.30 - 12.00 – česká doplňovací škola pro děti ve věku 4-12 let, kterou provozuje Holy Family Catholic School, 1420 Grosvenor Street, Oakville, ON L6H 3L2, HCDSB-International Languages. Info třídní učitelka Mariana Vieweghová - tel. (416)628-3690, email: mvieweghova@gmail.com, nebo Renata Freibergová - tel. (416)887-9863, email: renata_freiberg@yahoo.com. Zápisné \$25 na dítě na šk. rok. Děti, přijďte si s námi hrát a povídат si česky!

ČESKÁ A SLOVENSKÁ ŠKOLA KITCHENER

SO každá 9.00-11.30 – pro děti ve věku 4-14 let, St. Francis School, wing A, 154 Gatewood Rd. Kitchener. Zájemci, kontaktujte se v případě zájmu o českou školu s Mirkou Pirovou minka.pirova@wcdsb.ca, v případě výuky slovenštiny s Blankou Michale blanka.michale@wcdsb.ca. Info: www.kwczehcsandsvolks.com

SLOVENSKÁ ŠKOLA TORONTO

SO každá 9.00-11.30 - v Blessed Teresa of Calcutta Elementary School, 1120 Runningbrook Dr., Mississauga.

ČESKÝ TV NOVÁ VIZE

SO každá v 10.00-10.30 a ÚT v 7.30 opakování - vysílá Nová vize v dosahu Ontario na stanici OMNI 1 (v Torontu kanál 47/kabel 4 a 169), producentka Markéta Rešovská, tel: (647)892-6912, Nova Vize, 498 Quebec Ave. Toronto, ON, M6P 2V7, novavize.ca@gmail.com, www.novavize.com - naleznete některé TV programy.

SLOVENSKÁ TV Slovenský svět

SO každá v 10.30-11.00 a ÚT v 8.00 opakování. Producentka Katarína Homolová. Tel: (647)233-3105, email: slovenskysvet@gmail.com, www.tvsedna.com.

SOKOL TORONTO pravidelné cvičení

PO – 20.00 (22.00h.) volejbal, ST - muži a ženy 20.00 - 22.00 G. Harvey S.I. 1700 Kelle St. Info: Marie Chráková (416)242-5914, mariecrhak@yahoo.ca

SOKOL TORONTO pro děti a mládež

SO 16.30 - 18.30 FIT FOR LIFE GYM, 601 Magnetic Dr. U21, Nort York. Info: Marie Chráková (416)242-5914, email: mariecrhak@yahoo.ca

CALGARY

Český a Slovenský kroužek „Kulihrášek“ a „Český a Slovenský klub“ (s poslední hodinou 14. dubna 2014) pokračuje ve své aktivitě. Rodiče s dětmi se scházejí každě pondělí v 15.00 h. ve Varsity Bible Church, 4807 Valiant Dr. NW.

Dětský kroužek

je pro děti do 4 let a dětský klub pro děti od 5 let. Kroužku hrajeme hry, čteme pohádky, zpíváme - vše v českém a slovenském jazyce. Dětský klub pro starší děti se koná souběžně. Rodičkovský příspěvek na kroužek nebo klub je \$10 za jedno dítě na semestr. Uvítáme nové členy a zájemce! Vaše žádosti a dotazy ochotně výřídí Andrea Loewen, telefon (403)270 8164 nebo email andrealoewen@yahoo.ca

Navštívte dobré vybavenou veřejnou knihovnu v Catholic Pastoral Center, 120 - 17 Ave. SW, půjčují tam knihy na měsíc bez poplatku, telefon (403)218-5502, katalog on-line (M. Hlaváček)

CALGARSKÉ LISTY
vydává 4x do roku calgarská pobočka ČSSK, roční předplatné \$15, šeky zašlete či pište na adresu Czech and Slovak Association of Canada, Calgary Branch, PO Box 355, Calgary, T2P 2H9. Info Božena a Michal Kellnerovi, vice na www.cssk.ca

EDMONTON

NE 3.8. – SO 9.8. - The Czechoslovak Society of Arts and Sciences is organizing a Czech Immersion Summer Camp, promising to be an unforgettable event for everyone who wants to be exposed to the Czech language and culture. The camp will run in the "VAN-Es Camp & Conference Centre" which is located 15 min outside of Sherwood Park near the Cooking Lake.

The camp will consist of Czech language classes, Czech cultural activities, games for all ages, leisure time in the pool and hot tub, evenings of Czech films for children or adults, and excellent camp food! This camp will be a

**Cílo 11 vyšlo 29. května,
č. 12 vyjde 12. června, uzávěrka je 7. června 2014.
Noviny vycházejí čtrnáctidenně.
RYCHLÝ KONTAKT (647)608 1713 vera.toronto@gmail.com**

SPOLEČENSKÝ KALENDÁŘ

chance to practice and improve on what you have learned with the same teacher. For those who did not attend these classes, it will be a chance to learn or improve. The program will accommodate various age groups and skill levels. However, our main objective is to expose the youngest generations of the local heritage community with Czech background to the Czech culture and language. (Pavel Kuzel)

KITCHENER-W-G

SO 14.6. ve 14.00 (do půlnoci) – pořádá oblíbený KW Czechs and Slovaks česko-slovenský piknik: KW Croatia Club, 2006 Shantz Station Rd., Breslau. Registrujte svůj účast: www.kwczechandslovaks.com nebo tel.: (519)748-9527. Nabízíme muziku, opěkání buřtů, hry pro děti i dospělé, volejbal, fotbal, skákací hrad, vystoupení dětí, tombolu a gurmánům tradiční české a slovenské jídlo a pití.

Vstup: dospělí \$12, děti do 14 let zdarma. Veškerý výdělek bude věnován na pořádání dalších akcí v komunitě Kitchener-Waterloo. Děkujeme všem dobrovolníkům a sponzorům, bez jejichž pomoci se neobejdeme!

NE každou ve 14.00 (do 16.30) – Český dětský klub "CCC" na adresu Unit 18, Springfield Crescent, Waterloo, za vedení paní učitelky Dashy Fišlové, klub nabízí výuku českého jazyka, kultury a historie. Více info na www.kwczechandslovaks.com.

ÚT každé v 19.00 (do 20.00) - cvičení Sokola, Elizabeth Ziegler School, info: náčelnice Sokola Jana Otrubová (519)884-9185. Noví zájemci jsou vítáni i s rodinami a přáteli.

SO každá 9.00 -11.30 – vyučování české a slovenské školy pro děti JK - 8. třída pod záštitou Waterloo Catholic School District Board. Více informací naleznete na www.kwczechandslovaks.com. Finanční nebo materiální podporu laskavě odeslete na adresu: CAC-Czech or Slovak school, 550 King St.N, POB 42053, Waterloo, ON, N2L 6K5.

HIKE 2014 se letos koná v červenci (nebo začátkem září). Přesné datum oznámíme. Zájemci, přihlaste se na sistanek@hotmail.com nebo na tel. (519)821 7996 ,do konce března.

ČASOPIS Dobrý den

vydává jej ČSSK, zadovědná redaktorka Eva Kratochvílová, objednávka: ekratoch@sympatico.ca, tel. (519)821-3321. Příspěvek laskavě pošlete na: Czech and Slovak Association of Canada, K-W-G Branch, 550 King St. N., PO 42053, Waterloo, ON, N2L 6K5. Z Kitchenerské (K-W-G) pobočky Českého a Slovenského Sdružení v Kanadě:

WINNIPEG

ČASOPIS Říčka vydává odbočka ČSSK ve Winnipegu vychází čtyřikrát do roka. Zájemci, napište si o něj na adresu Czech and Slovak Association of Canada, Winnipeg Branch, Attn. Pramen, PO BOX 1732, Winnipeg, Manitoba, Ca, R3C 2Z9.

Každá finanční podpora je vítána třeba uplatněním inzerátu. Tel. 204.256 3713, email: mishagogela@shaw.ca.

ČT každý od 19.00 h. - je v provozu bar, v němž Winnipežští nabízejí kousek domoviny - sortiment produktů z domoviny - Česka i Slovenska.

▼ Pomůžeme špičkovému sportovci?

Filip Ospalý, český triatlonový profesionál žijící poblíž Brna, trojnásobný účastník letních olympijských her, mistr Evropy, vicemistr světa, několikanásobný vítěz závodu Ironman 70.3, se zúčastní letošního mistrovství světa, které se koná v září tohoto roku v Mont Tremblant (informace o závodě najdete na <http://eu.ironman.com/triathlon/events/americas/ironman-70.3/world-championship.aspx#axzz31VGYbrXr>).

Během svého pobytu hledá v době 1.-8.9. blízkém okolí Mont Tremblant ubytování pro sebe a svou rodinu (2 dospělí a 2 děti ve věku 6 let). Auto bude mít k dispozici, vlastní stravování. Jeho profil najdete na www.ospalyc.cz a www.facebook.com/OspalycFilip. Můžete-li tomuto našemu výjimečnému sportovci pomoci, napište na fafilip@ospalyc.cz.

Zachráncé 669 většinou židovských dětí

v r. 1939 před jistou smrtí z tehdejšího předválečného Československa Nicholas Winton obdrží Rád Bílého lva. Nejvyšší státní vyznamenání se mu rozehodl udělit prezident Miloš Zeman. Brita, který oslavil 19. května 105. narozeniny, pozval také na návštěvu Prahy. V ČR upozornuje na Wintonovy narozeniny také výstava, která byla otevřena na pražské Kampě. Expozice velkoplošných fotografií převážně židovských dětí, které Nicholas Winton před druhou světovou válkou zachránil před smrtí v koncentračních táborech připomíná příběh tzv. Wintonových vlaček, mapuje příběhy malých cestujících i život jejich zachránců. Autorem výstavy, jejíž premiéra byla v roce 2011 v Praze a v Londýně, je režisér, kameraman a fotograf Jaroslav Brabec. Expozice potrvá do 19. června, díky nasvícení si ji mohou zájemci prohlížet i v noci. Lze věřit, že hrdinství i člověčenství Sira Wintona bude oceněno Nobelovou cenou za mír letos, když vloni tomu tak nebylo: navštívte NW 2014: <http://www.nicholaswinton.eu/cs/archiv/category/aktuality>

TÁBOR HOSTÝN VOLÁ !!

DĚTSKÝ TÁBOR HOSTÝN existuje od roku 1954. Nachází se 80 km severně Montrealu v lesích Lanudierského pohoří. Pojme 66 dětí. Je určen pro děti ve věku 6 až 16 let. I letos bude mít jeden třídní turnus v době 6. - 26. července, s exkluzivní cenou 375 \$/týden, 745 \$/2 týdny a 950 \$/3 týdny (daně se neplatí). Vystavujeme potvrzení pro dánové účely.

Za každé další dítě ze stejné rodiny je sleva 10%. Poskytujeme slevy pro skupinové účasti. Pokud nám sezeňete nového tábora, tak na požádání obdržíte odměnu 20 \$ za každý týden jeho účasti.

Proc by děti přijet do tábora? Nabízíme: kvalitní program, dobré jídlo, nádhernou přírodu, hry v přírodě a výlety k vodopádům a jinam, volejbal, fotbal a košíkovou. Velký úspěch mají noční hry za použití baterek.

Ve dvou klubovnách se pořádají tance, provozují ruční práce, hraje pingpong a jiné hry.

Na velkém jezeře Lafond máme soukromou pláž, kde v čisté vodě provozujeme plavání, kanoistiku, kajakafení a rybaření. S nadšením děti vitaní dobrodružné táborové ohně. Podmínkou pro přijetí do tábora je Maxant, tel. (450)465-4844, fax: (450)923-4159, camphostyn@gmail.com; Sekretářka: Viera Šebenová, tel. (514)385-5153, hostyn@live.com; president Asociace Hostýn: Zdeněk Nosek, tel. (514)365-8863. Jak si děti na tábore vedou, najdete na www.youtube.com pod heslem „Camp Hostyn“. Přijedte, těšíme se na vás.

bora není nezbytná znalost českého nebo slovenského jazyka. Uvítáme, když si děti přivedou také svoje kamarády a kamarádky.

Vedení týbora hledá vedoucí k dětem. Přednost mají bývalí účastníci. Přihlášky na dětský tábor či na práci a jiné důležité informace jsou na internetu: www.hostyn.org. KONTAKT: Tábor povede již podvanácté ředitel dětského tábora RNDr. Jo-

ADRESY

VELVYSLANECTVÍ ČR V KANADĚ
251 Cooper St.
Ottawa ON K2P 0G2
Tel: (613) 562 3875
Fax: (613) 562 3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz
www.mzv.cz/ottawa

GEN. KONZULÁT ČR V TORONTO
Gen. konzul VLADIMÍR RUML
2 Bloor St. W. suite 1500, Toronto
ON M4W 3E2
Tel: +1(416) 972 1476
Fax: +1(416) 972 6991
Email: toronto@embassy.mzv.cz
www.mzv.cz/toronto
Nouzové linky:
+1 (647) 282 8119
+1 (647) 406 9221

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ KONZULÁT ČR V CALGARY
Hon. konzul JERRY JELÍNEK
Calgary, AB T2V 0E5
Suite 303 - 6707 Elbow Dr. SW
Tel: +1(403)269 4924
Fax: +1 (403)259 4533
Email: calgary@honorary.mzv.cz
jelinek@terrangement.ca

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ KONZULÁT ČR V MONTREALU
Hon. konzul dr. HYNEK ŽIKOVSKÝ
1920-2020 Rue University Montréal,
Québec H3A 2A5 Tel: (514)316 4383
Email: montreal@honorary.mzv.cz

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ KONZULÁT ČR V VANCOUVERU
Hon konzul Veronika FLORIÁNOVÁ
Působnost: Britská Kolumbie
Časový posun: -9 hod
PÁ 15.00 - 17.00 (předem dojednat)
112-118 Homer St.
Vancouver BC V6B 6L5
Telefon +1(888)348 8779
vancouver@honorary.mzv.cz

VELVYSL. KANADY V PRAZE
Vé strunách 95/2, 160 00 Praha 6
Tel: (+420)272 101 800 Fax: (+420)272 101 890 Email: canada@canada.cz
www.canada.cz

ČSSK V KANADĚ
PO Box 564, 3044 Bloor St. W.
Toronto ON M8X 2Y8
Tel: (416) 925 2241 Fax: (416) 925 1940
Porady a ověřování dokladů:
Email: ustred@csks.ca nebo toronto@csks.ca
Torontská pobočka (416)762 6846

NOVÉ ČESKÉ DIVADLO
NEW CZECH THEATRE
348 Riverdale Ave., Toronto, ON
M4J 1A2, Tel: (416) 463 3182
Email: nove.divadlo@gmail.com

ŘÍMSKO-KATOLICKÝ KOSTEL SV. VÁCLAVA
Rev. LIBOR ŠVORČÍK
496 Gladstone Ave., Toronto ON
M6H 3H9
Tel: (416)532 5272 Fax: (416)516 5311
www.katolik.ca

SLOV. EV. KOSTOL SV. PAVLA
Rev. LADISLAV KOZÁK
1424 Davenport Rd., Toronto ON
M6H 2H8
Tel: (416) 658 9793

RÍM. KAT. KOSTOL SV. CYRILA A METODA, farár JOZEF VÁNO
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON L4Z 3J3.
Tel: (905) 712 1200
Fax (905) 712 0974

DEPT. OF SLAVIC LANGUAGES
UNIVERSITY OF TORONTO
Alumni Hall, 121 St. Joseph St.,
Room 405, Toronto, ON M5S 1J4
Associate prof. Veronika Ambros
Tel: (416) 926 1300 ext. 3200
veronika.ambros@utoronto.ca

Po Washingtonu, Dublinu a Barceloně existuje Lavička Václava Havla (Havel's Place) i v Praze. Objekt Bořka Šípka v podobě křesílek a stolu, kterým prorůstá lípa, symbolizuje demokratický dialog, který byl Václavu Havlovi bytostně vlastní. Po Washingtonu, Dublinu a Barceloně existuje Lavička Václava Havla" se 1. května 2014 odpoledne účastníci blízcí, přátel a spolupracovníci prvního postkomunistického prezidenta naší země. S myšlenkou vybudovat památní místo věnovanému Václavu Havlovi přišel český velvyslanec ve Spojených státech amerických Petr Gandalovič. který architekta a designéra oslovil. www.pravapraha.cz

Nedávno jsme si připomněli 69. výročí konce druhé světové války v Evropě. Asi málokoho by napadlo rozdělovat nacisty na špatné a dobré. (Výjimky jako Schindler jsou jen potvrzením pravidla.) Hitlerovský režim představoval zlo, které bylo nutné porazit. Žádné kompromisy nepřicházely do úvahy – alespoň podle churchillovského vnímání tohoto zla. Kdo na Západě projevoval známky sympatií k nacistickému Německu, ztrácel sympatie veřejného minění svobodné části světa. Zejména poté, co vešly ve známost všechny obecné zločiny takzvané Tfetí říše.

Nacismus byl poražen, komunistický blok se před čtvrtstoletím rozpadl – a svět celý novým hrozím. Na prvním místě regionálnímu a mezinárodnímu terorismu. Dalо by se tedy čekat, že se lidé, zejména tam, kde prožili hrůzy totality, poučí. Ne všude a ne všichni.

Jednou z organizací rozsévajících teror je palestinskoarabské hnutí Hamás. Má za sebou děsivou kaskádu krvavých útoků proti izraelským civilistům. K nejhorším patřily dva sebevražedné ataky – proti návštěvníkům diskoték Dolphinarium v Tel Avivu v roce 2001 (usmrcto 21 mladých lidí) a proti účastníkům plesachové večeře v Park Hotelu v Netanji (o život přišlo 30 lidí včetně několika přežívších holocaust). O to víc udivilo, co jsme si mohli přečíst v českých Literárních novinách (LN). Tedy v týdeníku, jehož tradice sahá do první republiky.

Prapodivná bagatelizace terorismu

Pro ND Lubomír Stejskal

LtN se Blízkému východu a zejména arabsko-izraelskému konfliktu věnuje s obzvláštním zájmem. V současné době pravidelně referuje o dění v regionu Jiří Kalát. V článku „Evoluce Hamásu: z militantů se stávají politici“ (publikován na webových stránkách novin 2. 5. 2014) Jiří Kalát překvapil vstřícným postojem k této organizaci.

Napsal: „Nebudu tvrdit, že mezi hamásovci nejsou jedinci, kteří by nejraději smetli Izrael z tváře Blízkého východu, ale není jich většina a možná ani desetina. Většina příslušníků Hamásu jsou učitelé, lékaři, úředníci a policisté, nikoli militanti a teroristé.“

I kdyby to byla pravda, nevyhneme se podstatné námítce. Nejde přece o to, kolik procent řádových členů Hamásu jsou militanti a teroristé a kolik z nich by chtěli smetli Izrael z tváře Blízkého východu, ale jak smýšlí a jakou politiku dělají ti, kdo jsou u moci.

Dost možná, že ani většina řádových členů NSDAP nebyla ve skrytu duše pro holocaust, vždyť většina z nich byla také „normální“ lidé – učitelé, lékaři, úředníci a policisté. Podstatné je, jak smýšleli a jakou politiku dělali ti, kdo byli v NSDAP u moci.

Bouhužel těmi jednotlivci, kteří odmítají uznat existenci Izraele, jsou (jaké překvapení) všichni vrcholní představitelé Hamásu, jak nás o tom dnes a denně ve svých prohlášeních přesvědčují.

K realizaci holocaustu stačila naprostá menšina členů NSDAP – těch, kdo měli moc. K realizaci teroru proti Izraeli stačí také menšina členů Hamásu. Nebo snad únos izraelského vojáka Gilada Šalita zorganizovaný Hamásem a jeho následné držení v zajetí na území ovládaném Hamásem nebyl teroristický čin? Kdyby Hamás nebyl teroristickou organizací, musel by jako vládnoucí síla v Pásmu Gazy okamžitě po Šalitově únosu zorganizovat osvobožující operaci, a pokud by byla úspěšná, vojáka neprodleně vrátit. Tak by se zachovala každá civilizovaná vláda na světě. Opačně se chovají pouze režimy necivilizované, teroristické. Takový je i Hamás. To on Gilada Šalitu unesl a věznil v zajetí pět let.

Kouzelná je také Kalátova věta v téma článku: „Situace na okupovaných územích se zhoršuje, zvláště pak v Gaze.“ Tisíckrát opakovaná klišé o „okupovaných územích“ mají tu dábelsky rafinovanou vlastnost, že si běžný čtenář ani nevím, oné lží, kterou citovaná věta obsahuje. Zeptejme se tedy: Kdo Gazu, přesněji Pásmo Gazy, okupuje? Izrael? Nikoli – ten se stál v roce 2005. V Pásmu nezůstal ani jeden izraelský voják, ani jeden izraelský civilista. Tak snad Egypt? Ten Pásmo okupoval od první arabsko-izraelské války (1948/1949) do června 1967, kdy toto území ztratil v důsledku izraelského výzvědovství v Šestidenní válce. Ani Egypt tedy Pásmo neokupuje.

Nějaký jiný stát? Ale kdežel! V Pásmu Gazy si vládnou palestinskí Arabové od roku 2005 sami. Jejich vládu tvoří – ano Hamás. Tak jaképak okupované území? Je to stejně, jako kdybychom řekli: Situace v Rusku se zhoršuje, zejména na Aljašce.

Vypadá to, že některí mezi námi jsou nepoučitelní. Nejde o to, že Izrael by nebylo možné kritizovat. Ale vést proti němu mediální kampaň, jejíž součástí je bagatelizace terorismu teroristů? To je jako zlehčování nacismu nacistů. Něco, co soudný člověk a slušný novinář nemůže nikdy udělat. Leda že by mu bylo jedno, jaký (pseudo)argumentační klacek pro účelovou dehonestaci Izraele použije.■

Lavrov rokoval s Lajčákom: Cením si, že Slovensko je naklonené Rusku

MOSKVA. Slovenský minister zahraničia (na obr. vlevo) sa v pondelok stretol so šéfom ruské diplomacie Sergejom Lavrovom a neoficiálne aj s podpredsedom vlády Dmitrijom

Rogozinom. Schôdzka v Moskve sa odohrala v čase pretrvávajúceho napäťa na Ukrajine, krátke pred prezidentskými voľbami 25. mája.

Podľa ruských štátnych médií posúdili Lavrov a Lajčák situáciu na Ukrajine a diskutovali o prehľbení obchodných a ekonomických vzťahov. Agentúra RIA Novosti interpretovala schôdzku tak, že sa obe strany zhodli na dôraze na obchodno-ekonomickej spolupráci.

Lavrov údajne po stretnutí ocenil odhadanie Slovenska spolupracovať bez ohľadu na situáciu, aká v

Európe vládne. Povedal, že Rusko si cení pragmatickú pozíciu Slovenska, ktoré „ide smerom zodpovedajúcim našim i vašim zámerom“.

Aj slovenský rezort diplomacie napísal, že ministri ocenili pragmatický charakter vzájomnej spolupráce.

Premiér Robert Fico s obsahom rokovania súhlasil. „(Vnímam ich) ako potvrdenie politiky slovenskej vlády, ktorá preferuje v krízových situáciach dialóg a pokojné politické riešenia. Slovenská republika je a chce byť dôveryhodný členom Európskej únie. Súčasne má záujem o korektných vzťahoch s nečlenskými krajinami týchto medzinárodných organizácií,“ napísal Fico v stanovisku.

Lajčák spomíнал dôležitosť volieb

Lajčák hovoril podľa ministerstva pred Lavrom o dôležitosti ukrajinských prezidentských volieb pre obnovenie legimitity vlády a stabilizáciu situácie. Povedal, že je nevyhnutné vytvoriť podmienky, aby prebehli slobodne, legitimne a v súlade s európskymi štandardmi. Podľa ruského portálu Vesti.ru poznamenal, že

Ukrajina je susedom Ruska i Slovenska a je dôležité hľadať východiská z tamnejšej krízy. Za dôležitú vraj označil poznať hodnotenie situácie zo strany Ruska. Lavrov ešte na úvod rokovania vyhlásil, že v súvislosti s Ukrajinou treba prehodnotiť vzťahy Ruska s Európskou úniu a NATO a že sankčná politika Únie nezodpovedá súčasnej realite. „Chceme v Rade Rusko-NATO posúdiť medzinárodné záležitosti, európsku situáciu - to, čo sa v kontexte krízy na Ukrajine deje medzi nami, medzi Ruskom a Európskou úniou,“ vyhlásil Lavrov.

Komisia s Rogozinom sa odkladá
Zasadnutie medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu Slovenska a Ruska sa odkladá. Lajčák sa na tom doholod na neoficiálnom stretnutí s Rogozinom, ktorý komisiu spolupredsedá.

Všetky dôležité otázky, ktoré by sa mohli negatívne dotknúť ekonomik oboch Ruska a Slovenska, chčú obe krajinu riešiť priebežne. Rogozin je na sankčnom zozname Európskej únie, pre odklonený let sa Rumunsku vyhrážal bombardérom.

Viac: <http://www.sme.sk/>, 19.5.2014

Čeká ČSSD zemětřesení a konec podminovaného Sobotky, pokud neuspěje ve volbách?

Viliam Buchert

Sociální demokraté i někteří novináři opakově tvrdí, že pokud ČSSD neuspěje příští týden ve volbách do Evropského parlamentu, tak Bohuslav Sobotka vydří ve svých funkciích. ČSSD téměř jistě v eurovolbách nezvítězí, očekává ale, že kolik vlastně dostane hlasů. A to může být pro Sobotku, přes všechna současná tvrzení, nepřijemné, pokud ne do budoucna smrťci.

V červnu 2004, kdy byla ČSSD u moci, a premiérem byl Vladimír Špidla, dostala v evropských volbách pouhých 8,78 procenta hlasů. Toho využilo nespokojené křídlo strany a nakonec musel Špidla odstoupit z předsednictví strany i postu premiéra. Paradoxně pak by odeslán na post eurokomisaře do Bruselu. Sobotku prý podobný osud nečeká.

Zádnou jistotu ale vládce Strakové akademie ale nemá. Existuje pro to několik velmi vážných důvodů.
SAME NÁSLAPNÉ MINY
Většina průzkumů (i když jim nemusíme věřit, protože v několika posledních volbách se pak neshodovaly se skutečnými výsledky) hovoří o tom, že ČSSD skončí v evropských volbách druhá. Ten páteční, od agentur Herzmann a Data Collect, ale přisoudil sociální demokracii až třetí místo k hnutím ANO a TOP 09. To by byl pro Sobotku nesmírný problém, zejména pokud by výsle-

dek oscilosoval někde mezi 10 až 15 procenty. Premiér by podobný propad svým straníkům nedokázal vysvětlit. Nebylo by co vyuštěvat.

Dalším problémem pro ČSSD je, že i když má současná vládní koalice dostatečnou podporu v Poslanecké sněmovně, tak premiérem je spíše Andrej Babiš než Bohuslav Sobotka. A že lidovci pokují po všem možném, Jen ne po tom, aby sociální demokracii a předsedovi vlády nějak pomáhali.

I když to tak nevypadá, ani situace v samotné ČSSD není stále klidná. Sobotka má silnou opozici, jen ta se ocitla v určité defenzívě a není tak hlasitá. Jenže „démomi“ se v politice probouzejí v případech slabších volebních výsledků okamžitě.

ČSSD se tak podle všeho ocítá na cestě, na kterou se už před čá-

sem dostala ODS. Postupně oslavování, skandály, odklon dlouhodobých členů od strany, vnitrostrannické puče a průtah, neochota nových lidí za ní kandidovat a úprky možných sponzorů. Navíc to se vše dnes odhrává pod vnějším tlakem nových hnutí a stran. Bohuslav Sobotka minulý rok tvrdil, že je křestan a hlási se ke katolické církvi (poněkud nepochopitelná je pak jeho zatrvalost vůči cirkevním restitucím). Takže mu nezbývá, než se modlit a prosit Boha, aby ho zachránil. Jen-

že podobný úkol nedokáže zvládnout ani Bůh.
Za deset dní uvidíme víc.

Zdroj: <http://www.reflex.cz/clanek/komentare/56510/viliam-buchert-ceka-cssd-zemetreseni-a-konec-podminovaneho-sobotky-pokud-neuspese-ve-volbach.html, 16.05.2014>
Foto wikipedia

Slovenská expremiérka navštívila Kanadu

Pro ND Stanislav Štěpáník

Ve dnech 3. až 9. května přcestovala do Edmontonu na pozvání Wirthova institutu rakouských a středoevropských studií při University of Alberta bývalá předsedkyně vlády Slovenské republiky prof. PhDr. Iveta Radičová, Ph.D., s dcerou Eviou.

První tři dny návštěvy bývalé premiérky byly vyplňeny prohlídkou Calgary a Národního parku Banff, později odcestovala zpět do Edmontonu, kde ji čekaly akce organizované institutem jako akademickým pracovištěm a Československou společností pro vědy a umění v Albertě (SVU) jako jedním z krajanských sdružení v Edmontonu působících.

Během svého pobytu poskytla rozhovor Evropskému středisku excellence (European Centre of Excellence), které od loňského roku na University of Alberta působí, přednášela na téma The Common House of Europe: Integration of Diversity, v níž pojednala o výzvách, které stojí před Evropskou unií a Slovens-

obejít bez nemocí, mezi něž zařadila slabou důvěru v justici a vládu práva, vysokou míru korupce, hluboké rozdíly mezi jednotlivými regiony a nezámemšanost a v porovnání s původní evropskou patnáctkou také stále nízké příjmy obyvatelstva, tedy rozdíly mezi makro - a mikroekonomickými ukazateli.

Dále poznamenala, že slovenská politická scéna se i přes veškeré tyto změny stále liší od těch západních vyspělých a standardních, neboť je (stejně jako v dalších postkomunistických zemích) založena především na osobnosti a jejich schopnosti vést, sympatiích a emocích namísto na programech a hodnotách. Každé desetiletí dochází k obměně politických stran, u nichž však není jasná jejich politická orientace, není zřejmý jejich hodnotový systém, a nejsou tedy zřetelná ani nabízená řešení. Vzniká tak neustálé v podstatě nové politické prostředí, chybí stabilita a kontinuita. Z výjádku Radičové k členství Slo-

opak.“

Za pozitivum EU označila konsolidaci demokracie a vybudování demokratických institucí, bez nichž by nebylo možno da EU vstoupit, zároveň podtrhla, že Evropská unie má zásadní podíl na zachování míru na evropském kontinentu, což považuje zvláště nyní v souvislosti s aktuálním vývojem na Ukrajině za naprostě zásadní. Připojení Krymu k Rusku označila za invazi cizí armády na území suverénního státu. Jedna z otázek z publiku během přednášky na univerzitě směřovala k pověstné byrokracie v Evropské unii. Radičová připustila množství úředníků a přebujely administrativní aparát, ale zároveň jasné popsala jeho smysl především při kontrole způsobu nakládání s penězi EU. Vysvětlila, že úzkostlivá kontrola je vzhledem k vysoké hladině korupce zcela nevyhnutelná: „Kdyby bylo více zadovědnosti doma, nebylo by třeba takové byrokracie ze strany Evropské unie.“ Zároveň uvedla, že není možné vymazat korupci zcela, ale je možné ji dostat pod kontrolu zavedením sankcí, které ukáží, že korupce není úspěch, ale naopak selhání. Ostatně její vláda byla oceněna za realizaci různých opatření ke zvýšení transparentnosti vládnutí zapojením do projektu Open Governance, podpořeného americkou administrativou. Podotkla však, že korupce není jen problém slovenský, nýbrž celoevropský, a proto může být vyřešen pouze společnými silami.

Od pádu své vlády v roce 2012 Radičová definuje svou roli ve vztahu ke slovenské politice jako silný občanský hlas zvenčí, v současnosti patří k nejpopulárnějším nepolitikům mezi slovenskými politiky. Čestnost, charakter, pokora a slušnost, to vždy byly základní hodnoty Radičové, které prosazovala nejen v každodenním životě, ale poněkud netypicky také v politice. Vždy kladla zvláštní důraz na etickou a morální dimenzi politiky – skutečné hodnoty, pravdu a spravedlnost. Značná část slovenské populace doma i v zahraničí proto doufala, že jako kandidátka znova vstoupí do boje o prezidentské křeslo v letošních volbách – tedy naděje se ostatně projevily také při setkání s krajanem, když jí řada lidí projevila podporu a výjádkou naději, že někdy v budoucnu do aktivní politiky zase zasáhne.

Foto autor

Iveta Radičová s Kim Campbell, bývalou předsedkyní vlády Kanady

skem jako jejím členem. Pod patronací SVU se setkala s krajany – Slováky i Čechy, s nimiž neformálně diskutovala o současných tématech Slovenska a Evropy.

Výjimečné setkání dvou význačných žen představoval obět Ivety Radičové s Kim Campbell, bývalou předsedkyní vlády Kanady. Nejenže obě byly ve svých zemích prvními ženami v premiéřské funkci, a jsou členkami Council of Women World Leaders, ale obě také spojuje podobný politický osud, neboť ve svých dobách čeličily některým obdobným problémům. Campbell byla v dubnu 2014 ustavovena ředitelkou nově vznikající Peter Lougheed Leadership College při University of Alberta a v současné době koncipuje program této formoucí se instituce, je proto možné, že s Radičovou naváže delší a hlubší spolupráci.

Během své návštěvy Radičová poukázala na to, že Slovensko od pádu komunismu uskutečnilo obrovský pokrok: „Slovensko před rokem 1989 bylo mezi méně vyspělými zeměmi, od té doby jsme však vyskocili mezi země nejvyspělejší.“ Došlo k zásadnímu rozvoji v oblasti demokracie, ekonomiky a lidských práv, k prosazení svobody v nejzákladnějších oblastech života společnosti, modernizovala se celá řada odvětví života Slovenska. Radičová zároveň dodala, že se však takový skok nemůže

venska v Evropské unii, jehož 10. výročí si země připomněla právě 1. května letošního roku, je zřejmé, že i přes řadu problémů, kterými společenství trpí, je jeho zásadní přínos. Zdůraznila, že Brusel není „oni“, ale „my“ – „Brusel není prázdná entita. My jsme Evropská unie, my máme v rukou všechny nástroje. Výsledky EU jsou výsledky politik vlád jednotlivých členských zemí.“ V souvislosti s tím také připomněla propojení dnešního světa a roli Slovenska jak malé otevřené ekonomiky v něm: „Když se něco stane v Kanadě, pocítíme to v Evropě, když se něco děje v Evropě, pocítíte to tady. Např. po pádu Lehman Brothers v USA došlo na Slovensku ke ztrátě 150 tisíc pracovních míst. Naše místní problémy jsou proto globálními problémy a na-

Prof. PhDr. Iveta Radičová, Ph.D., (1956, Bratislava)

1979 vystudovala sociologii na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě
1979–1989 vědecké pracovnice v Sociologickém ústavu Slovenské akademie věd
1989 spoluzakladatelka Verejnosti proti násilí, 1990–1992 členka VPN
1990 roční postgraduální pobyt na univerzitě v Oxfordu
1992 založila nadaci S.P.A.C.E. – Centrum pro analýzu sociálnej politiky, jednu z prvních nevládních organizací
2005 jmenována profesorkou sociologie a ředitelkou Sociologického ústavu SAV
2005 ministrní práce, sociálních věcí a rodiny
2006 poslankyně Národní rady Slovenské republiky za SDKÚ-DS
2009 kandidatura na prezidentku Slovenské republiky, postoupila do 2. kola, v němž získala takřka milion hlasů (44,47 %)
2010–2012 předsedkyně vlády Slovenské republiky
2012 návrat na akademickou půdu – Univerzita Komenského, Pančevoorská univerzita, hostování na světových univerzitách

Na začátku máje dva trpasliči ontarijské vrcholné politiky rezignovali pod tlakem zhuseňé veřejnosti, a bylo to tak rychle po sobě, že i všechna média se zakuckala údivem: první byl torontský starosta Rob Ford, který se složil a uložil do protialkoholické léčebny, aby se tam zmatofíl a připravil na říjnové volby na starostu Toronta.

O den dva později po starostovi premiéra Ontario složila úřad do rukou provinciálního zástupce guvernéra a vyhlásila provinciální volby na 12. června, když opozice odmítla marnotratný rozpočet a vypověděla poslušnost menšinové vládě Liberální Kathryn Wynne.

Premiér největší kanadské provincie dvanáctimilionového Ontario hospodaří s rozpočtem většinou než jaký mají dvě třetiny ze všech 193 zemí světa, a po jedenácti letech vlády liberálů v Ontariu je provinční pokladna prázdná a potřísněná červeným inkoustem, jak účtari nazývají dluhy.

Premiérka se pravda za tento stav nemusí stydět, protože převzala premiérství po předchůdci, který 9 let hospodařil metodou opilého námořníka, a vsadil peníze daňových poplatníků na chimérické sluneční ba-

Májový koncert kočičí brzo spočtu voliči

Pro ND Rosta Firla

terie a větrné mlýny coby energetickou alternativu ke spinavé naftě i čistému plynu, což premiérovi minulý rok zlomilo politickou páteř a jeho zástupkyně převzala skřípací kormidlo Ontaria, než jí po roce vládnutí došel dech i podpora parlamentu.

Oproti základním manévrům premiérky, jak se udržet nad vodou, je story torontského starosty mediálně srovnatelná s mafianem, který tak dlouho slibuje a tahá lidí za nos, že poslední úkryt je pomyslné bezpečí ústavu pro léčbu alkoholiků a narkomanů. Starosta veřejně vyhlásil, že se z léčení vrátí co nový muž a kandidát na úřad starosty v říjnu.

Taktéž poháněná premiérka naostřila kopí do kampaně o znovuvzvolení 12. června. Podobnost obou politických trpaslíků je šokující, i když beznadějná, doufám, ale to rozhodnou voliči a přítel Mervyn翼 vyhlásil, že po volbách 12. června odhadne, kolik je v Ontariu hlapáků, kteří by Forda či Wynne volili; a to je dnes hlavní otázka - kolik je mezi námi skalních pošetilců, co budou Wynne a Forda volit?

Však nezoufám nad politickými trpaslíky, protože v celokanadském měřítku máme už 12 let velikána konzervativní federální politiky Harpera, který provedl Kanadu finanční kalamitu roku 2008 a ukonal Kanadě pověst solidní a poctivé globální mocnosti. Nemusím vyjmenovat úspěchy Harperovy strategie, stačí ten dnešní: V Římě na konferenci ministrů G7 předložil Harper plán, jak dodat do Evropy půl milionu barelů kanadské nafty denně, čímž by vytříbil evropský energetický trn z paty a zatáčel sekyru do Putina energetické diktatury nad průmyslem i každou domácností v Evropě. Ano, je to ten stejný půl milion barelů denně, který pět let odmítal Obama brzděním stavby ropovodu Keystone z Alberta do Texasu.

Netřeba tento energetický plán podtrhat skutečnosti, že před několika měsíci Harper uzavřel s Evropskou unií dohodu volného obchodu, tedy v čase, kdy Putin měl hubu plnou míru a spolupráce před olympiádou v Soči a týden po jejím skončení napadl Krym a zhlítil poloostrov stejným způsobem jako Adolf Hitler spolkli Sudety o tři čtvrtě století dříve.

Voliči Ontaria se ukážou ve dvojích volbách - tedy v červnu a říjnu, zdali mají dost rozumu ocenit práci Stephena Harpera pro ekonomiku budoucnost Kanady.

A jestli Toronto bude přeslápovat s Fordem u kormidla a jestli Ontario bude couvat s liberální Wynne na kapitánském můstku, to sice pokazí reputaci Ontaria, ale nezastaví Kanadu, a to přece jde nejvíce.

Najděte nás, kontaktujte nás:

www.masaryktown.ca

Facebook Masaryktown Toronto

Už vás vidím, jak necháparevkroutí hlavou nad titulkem. Ani se nedivím. Pokud snad chcete hledat slovo „otomování“ v nějakém slovníku cizích slov nebo na učné m slovníku, určitě budete kroutit hlavou podruhé - neuspějte, nenajdete ho. Jak ale nazvat onu floskuli, která se od Aše po Starý Hrozenkov rozšířila jako mor. Dnes totiž otomuje ostošest kdeko, a to kdekoliv i kdykoliv. Zaotomujme si proto také. A začněme našim sympathetickým olympijským vítězem v akrobatickém lyžování.

Vzpomínáte si, i když je to už nějaký ten pátek, jak Aleš Valenta prohlásil, že jeho skok (rozměr ten, který mu přinesl olympijské zlato) byl především o

O otomování aneb Láska není o kilometrech

Pro ND Miloš Vsetínský

štěstí? Já ale myslím, že onen skok měl především dobře natrénovaný. A ono štěstí? Stálo při něm, prostě ho měl. Jeden nejmenovaný náměstek jednoho nejmenovaného prezidenta, kteřich u nás máme víc než dost, ten pro změnu nedávno prohlásil, že dnešní svět je o komunikaci. Všechno prý jde komunikovat, vykomunikovat a dokomunikovat.

Ale otomujme dál. Tu je nějaký casting o hledání vhodného komparzu, tu je něco jiného o objevování talentů, tu se z úst sportovního reportéra posluchač Radouzurnámu dozvídí, že na podmáčeném terénu se kombinační hra nedá uplatnit, takže je to o bojovnosti, v novinách se dočteme, že všichni sázejí na favority, ale že utkání není jenom o hvězdách.

To Jágrův osobní kouč zase tvrdí, že Amerika vždycky byla a je o hvězdách, že tohle fanoušky láká nejvíce, jiný trenér podtkne, že utkání bylo o gólech, jistá Michaela alias Marie, která má co do činění s jednou ordinací, v rozhovoru prohlásí, že její prázdniny byly hlavně o zabalování a vybalování věcí a praní špinavého oblečení. Pozadu s otomováním nezůstala ani nejznámější a nejslavnější Francouzka v Česku, jejíž ústa kouzelnou českou pronesla, že láska není o kilometrech...

A to om to otomování je. Ovšem zdáleka nejen o tom... □

Supermarketům v ČR se vyplatí potraviny vyhazovat

Z JÍDLO, KTERÉ SKONČÍ V POPELNICI, ŘETĚZCE NEZAPLATÍ ANI KORUNU. Z DAROVANÝCH POTRAVIN MUSEJÍ ODVĚST 15PROCENTNÍ DAŇ.

V životě existují dvě jistoty: smrt a daně. O pravdivosti slavného výroku Benjamina Franklina se nedávno přesvědčili i organizátoři akce Hostina pro tisíce. Spolek Zachraň jídlo happeninem na Václavském náměstí - v jehož rámci rozdával lidem obědu ze surovin, které by obchody a farmáři vyhodili, přestože jsou ještě použitelné - chtěl poukázat na masivní plýtvání potravinami v ČR.

Háček je v tom, že se dárci do akce dvakrát nehrnuli. „Velká spousta oslovených společností se nám vůbec neozvala. Nikdo rád nepřizná, že plýtvání potravinami a raději je vyhodí, než aby je nějak využil,“ sdělil ČESKÉ POZICI mluvčí spolku Petr Hanzel. Důvod zbytěného plýtvání? Supermarketům se altruismus u nás prodraží. Za jídlo, které skončí v popelnici, totiž nezapláti ani korunu, zatímco z darovaných potravin musejí odvést 15procentskou daň z přidané hodnoty, a to i v případě, že se zboží blíží datu spotřeby.

„Pokud nějaké zboží věnujete například na charitu, musíte odvést 15procentskou daň. Navíc musíte uzavřít darovací smlouvu. Takže je tady nejen finanční, ale i administrativní záťez. Naopak, kdybychom se rozdělili potraviny znehodnotit, nestalo by nás to nic. Je to výjimečná situace, v okolních zemích se totiž daň v takovém případě platit nemusí. Jinými slovy, vyplati se nám to vyhodit,“ říká Kateřina Pištorová, manažerka interní komunikace společnosti Makro.

Tato firma na zmíněnou akci darovala neprodejnou zeleninu a do potravinové banky od roku 2009 zboží v hodnotě dvou milionů korun. Jaké množství potravin obchodní řetězec měsíčně znehodnotí, manažerka Pištorová komentovat nechtěla. Přiznala však, že jde o relativně velké množství.

ČESKÝ UNIKÁT

Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) ve zprávě Plýtvání potravinami: Dopady na pří-

rodní zdroje upozornila, že zhruba třetina světové produkce potravin - 1,3 miliardy tun - se promrňá, což představuje hospodářskou ztrátu v hodnotě 750 miliard dolarů (zhruba 14,5 bilionu korun) ročně, a to za situace, kdy denně hladky trpí 850 milionů lidí. A protože dle pradávného čínského přísloví ani ten, kdo bydlí u vody, by jí neměl plýtvat, rozhodli jsme se přijít na klub záhadě okolo DPH na darované jídlo, která z ČR dělá v rámci Evropské unie zase jednu unikátku.

Obrátili jsme se nejprve na Českou federaci potravinových bank, která na svém webu jednu z hlavních priorit uvádí právě boj s hladem a plýtváním potravinami. Šéf federace Fabrice Martin-Plichy nám řekl, že zatímco v západních zemích je dnes naprostě běžné, že jsou darované potraviny od daně osvobozeny, z nových členských zemí EU si něco podobného zatím vynutily pouze Polsko a Maďarsko. „V Česku o takovou výjimku zatím nikdo zájem neprojevil, přestože i Evropská unie apelovala, abychom Polsko a Maďarsko následovali.“ A dodává, že na rozdíl od charity je likvidace v Česku velmi levná. V potravinových bankách ročně skončí zboží v hodnotě 15 až 20 milionů korun. Kdyby řetězce daň platit nemusely, přesáhla by hodnota dle Martin-Plichy rychle sto milionů korun. „Ani tak by to stát zajisté nijak zvlášť nebolelo,“ věří šéf federace. Stejně názoru je i agrární analytik Petr Havel, dle kterého jsou státní příjmy z darovaného zboží na-

jení řízení o porušení přístupové smlouvy, které může znamenat i finanční sankce,“ zdůrazňuje Šrámek. Uplatnění daně u bezúplatně přenechaného zboží vyplývá z článku 16 směrnice o DPH, dle

kterého se použití zboží k jiným účelům než pro podnikání povahuje za dodání zboží za úplatu, a tudíž podplýšní snížené sazbu daně. Ondřej Šrámek však nezmínil článek 74 stejně směrnice. V něm se píše: „Pokud podle článku 16 a 18 osoba povinná k daní použije nebo poskytne zboží, které tvoří součást jejího obchodního majetku, nebo pokud si zboží ponechá osoba povinná k daní nebo její právní nástupce po ukončení výkonu zdanitelné ekonomické činnosti, je základem daně kupní cena zboží nebo podobného zboží, a pokud kupní cena neexistuje, nákladová cena stanovená k okamžiku použití, poskytnutí nebo ponechání si zboží.“

A právě tento článek interpretuje řada zemí tak, že DPH u darovaných potravin není třeba platit, protože hodnota jídla blížícího se datum spotřeby je nízká nebo dokonce nulová - například Dánsko, Estonsko, Francie, Irsko, Itálie, Litva, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Slovensko či Velká Británie. Když se chce, tak to tedy zřejmě jde. Jenže jak nám řekl ředitel Potravinářské komory Miroslav Koberna: „To je věc, která se tady ještě nikdy nešlo.“

(NE)NÁVOD MINISTERSTVA FINANCÍ

Nežili bychom však v Česku, kdyby ministerstvo financí neposkytlo společně se svou odpovědí také pokus o návod, jak se placení DPH vyhnout. Jenže nefunguje. „Je třeba uvést, že i při prodeji potravin za výraznou slevu zůstává obchodníkovi nárok na odpočet DPH. Pokud tedy chce někdo uplatnit odpočet DPH, musí podle směrnice EU zboží prodat, nicméně nic mu nebrání poskytnout velmi výraznou slevu,“ napsal ČESKÉ POZICI mluvčí MF Šrámek. Na myslí měl zřej-

mě možnost prodat zboží potravinové banky například za korunu a následně zaplatit 15halářovou DPH, což by problém zřejmě vyřešilo. Je tedy třeba se ptát: Proč to řetězce už dávno neřeší navrženým způsobem?

Nežili bychom však v Česku, kdyby ministerstvo financí neposkytlo společně se svou odpovědí také pokus o návod, jak se placení DPH vyhnout. Jenže nefunguje. Návod ministerstva financí jsme konzultovali s daňovým expertem Davidem Šepsem. Dle

něho se nelze divit, že společnosti tuto cestu nevolí: „Za současného stavu legislativy je pro společnost nejvhodnější zboží zlikvidovat. Řídil-li by se koncern doporučením ministerstva financí a zboží prodal třeba za korunu, půjde o ztrátový obchod. A v dnešní době chtějí firmy například u potenciálních investorů vypadat co nejlépe. Navíc by zminěný způsob prodeje pravděpodobně může nastávat velmi často. Vzniklo by tím rovněž obrovské nebezpečí, že by se takové transakce vůbec nemusely líbit finančním úřadům.“

Sepsova slova reflekují zkušenosť velkých řetězců. A manažerka Nadačního fondu Tesco Martina Šilhánová se ptá: Co by na takové obcházení asi řekly finanční úřady?

„Tato cena po slevě, stane-li se z ní pouze symbolická, může být finančním úřadem zpochybňena jako zastřený dar. Následně vysvětlování pak přináší obrovskou administrativní záťez. Pokud by ovšem byl upraven zákon tak, aby bylo možné potraviny darovat bez nutnosti odvěsti DPH, podporilo by to ochotu obchodníků, výrobců a producentů darovat i potraviny, které nejsou pouze po datum minimální trvanlivost,“ říká Šilhánová s tím, že problém se v Česku musí řešit systémově - stejně jako v ostatních členských zemích EU -, a nikoli se jej snažit obejít.

Organizace OSN pro výživu a zemědělství upozornila, že zhruba třetina světové produkce potravin - 1,3 miliardy tun - se promrňá, což představuje hospodářskou ztrátu v hodnotě 750 miliard dolarů (zhruba 14,5 bilionu korun) ročně, a to za situace, kdy denně hladky trpí 850 milionů lidí. A protože dle pradávného čínského přísloví ani ten, kdo bydlí u vody, by jí neměl plýtvat, rozhodli jsme se přijít na klub záhadě okolo DPH na darované jídlo, která z ČR dělá v rámci Evropské unie zase jednu unikátku.

Zdroj:
http://www.ceskapozice.cz/byznys/podnikani-trhy/supermarket-se-v-cesku-vyplati-potraviny-vyhazovat?utm_source=newsletter&utm_medium=mail&utm_campaign=ns_cnt_sp
Petr Matějček, září 2013 □

Hrabalení aneb Blecha z Rychnova

Pro ND Josef Krám

Pokusíme se odhalit vztah Bohumila Hrabala k Rychnovu nad Kněžnou. Tajemství netajemství, po komensku budeme názorní a podíváme se na kříž, co stojí uprostřed Starého náměstí. Je na něm nápis KVVVIETSSI / SLAVVE BOZI / DAREM PANA / GIRZIHO BLECHI / OBRAZ TENTO / POSTAVVEN / - chro-nogram = zápis času, z řeckého χρόνος (čas), γράμμα (písmeno). V něm dává jí všechna písmena, která mohou být římskými číslicemi (M=1000, D=500, C=100, L=50, X=10, V=5, I=1), drahomady rok, který se vztahuje k osobě, o niž se nápis zmínuje, v tomto případě k Jiřímu Blechovi (hláska „j“ se tehdy psala „g“ a naše „ř“ pak „z“). Jakoby zakódován je rok 1736, stačilo „sčítat“ V(5)+V(5)+I(1)+I(1)+L(50)+V(5)+V(5)+I(1)+D(500)+M(1000)+I(1)+I(1)+L(50)+C(100)+I(1)+V(5)+V(5) = 1736.

Vezměme příjmení Blecha za zámkinku dalšího povídání – no tomo kříž čteme Girzi Blecha, i když zrovna o tomhle Jiřím nic jiného nevíme. Ale popofadě.

Cože by tedy měl mít společného slavný spisovatel Bohumil Hrabal s Rychnovem nad Kněžnou a

Spisovatelova maminka

Blechovými z toho města? Tomáš Mazal zmíňuje ve své knize „Bohumil Hrabal“ příjmení spisovatelova biologického otce Bleha (s písmenem h) a František Činiger v knize „Prokletí slavných“ (r. 2006) uvádí víc v kapitolce „Bohumilem po otci, ale považoval za něj Francina, vlastně Pepina“. Vezměme si tento text do ruky a sledujme:

Biologickým otcem Bohumila Hrabala byl Bohumil Blecha (*3.1.1893 Jevišovice). Budoucí spisovatel se narodil 28. března 1914 v Brně-Židenicích svobodné 20leté Marie Kilianové, přezdívanej Maryška, ale otec bychom v křestním listě hledali marně. 4. dubna 1914 byl Bohumil František Kilian, tedy později slavný spisovatel Bohumil Hrabal, pokřtěn za přítomnosti kmotru Františka Hrabala, obchodníka s limonádami v Brně (nepochybně tatínka „Hrabala“, budoucí adoptivního otce „Francina“ Hrabala) a 48leté babičky Kateřiny Kilianové.

Po dvou letech v Polné u Jihlavы, kde prosperoval pivovar, uzavírájí snátek ona Maryška, tedy Marie Kilianová, a o pět let starší František Hrabal. 26. prosince 1916 pak právě on dává písemným prohlášením Bohumila Františku Kilianovi svoje příjmení a v tom okamžiku se „zrodil“ Bohumil Hrabal. Aby bylo jasno: biologický otec Bohumil Blecha se před adopcí svého syna vzdal.

Nás může zaujmout, že biologický dědeček slavného spisovatele Bohumila Hrabala Bohumil Ignác Blecha (*17.10.1859, na obrázku s manželkou a synem), rodák z Rychnova nad Kněžnou, byl v době vnukovova narzení nadučitelem ve Velkém Ujezdě u Brna (Oberlehrer in Gross-August). Budoucí spisovatel byl počat z mladistvé lásky jeho syna Bohumila Blechy a Maryšky Kilianové, dvou přátel ze sousedství v Brně-Židenicích, no a dědeček Bohumil Ignác Blecha volným mravům nejspíš nepřál a my se můžeme domnívat, že ani vztah mladých milenců. Proč se mladí milenci nevzali, to se můžeme jen dohadovat.

Tak bychom mohli seřadit spisovatelovy „rychnovské větve“ až po praprapraprarođice - Jan Filípek, soused a mistr soukenický v R.nad Kn., a jeho manželka - dcera Antonína Rericha z R. nad Kn. Přidejme, že Bohumil Hrabal byl spolu se svou manželkou Eliškou Hrabalovou 15. dubna 1985 v Rychnově na besedě, kterou uspořádala knihovna spolu s okresní odbočkou Klubu přátel výtvarného umění. Tehdy přišlo plno lidí do malého sálu SK ROH (běžně Domu osvěty, nyní Národního domu). Zachovalo se o tom svědectví v Kronice BSP Okresní knihovny v Rychnově nad Kněž-

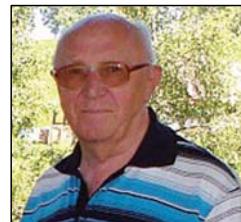

Maturitní foto Bohumila Hrabala

nou

Co dodat? Bohumil Hrabal, rozený Bohumil František Kilian, byl jedním z nejvýznamnějších, nej osobitějších a nejpřekládanějších (do více než 30 jazyků) českých autorů 20. století. Za své dílo byl několikrát oceněn, kupř. za román Příliš hlučná samota získal italskou literární cenu Premio Elba – Raffaello Brignetti, maďarskou cenu I. Bethléma, za knihu Obsluhoval jsem anglického krále Národní cenu České republiky, fran-

couzské vyznamenání Officier de l'ordre des arts et des lettres (Rytíř umění a písemnictví), za anglické vydání Příliš hlučné samoty obdržel cenu Georgie Theineru a cenu Jaroslava Seiferta za trilogii Svatby v domě, Vita nuova,

Proluky ad. Podle jeho předlohy byl natočen oskarový film Ostře sledované vlaky, za nějž 30. dubna 1968 obdržel společně s Jiřím Menzellem Státní cenu KG. Na nymburské reálce propadal (jako Karel Poláček na rychnovském gymnáziu), odmaturoval na něm s odznámym usíma (Poláček na gymnáziu v Praze).

Nymburk udělil spisovateli čestné občanství, Hrabal ho odmítl převzít, a tak mu bylo zasláno poštou. Když zemřel a urovnávalo se jeho pozůstatok, tak se ten papír našel úhledně založený ve složce, ve které měl čestné doktoráty. V Nymburku na pivovaru má desku s textem podle svého přání, že žádnou desku nechce, ale když tak, tak jen ve výšce, kam čurají psi. V roce 2004 odhalili v čekárně stanice Dobrovice v Nymburku, kde sloužil (ale také ve stanicích Kostomlaty a Nymburk), pamětní desku taky. Cítiujme: Jako výpravčí se osvědčil. Proslul tím, že odbovával vlaky pískáním na prsty. Cestující, kteří projížděli stanicí, stávali okénka a žášili. Když skládal zkousky, propadl ale ve všech testech. V Kostomlatach, kde měl sloužit, vedl zkusební komisi k trati. Poklekl před kolejnicí, položil na ni ucho a řekl: Vlak číslo 804 projel právě Kamenným Zbožím. Všichni byli zaraženi. A když se ho inspektorka zeptala, kde se to naučil, řekl, že to pochytíl z amerických filmů s Gary Cooperem.

Vratme se k nám do Rychnova - po Hrabalovi pojmenovalo 13. února 2007 rychnovské městské zastupitelstvo bývalou polní cestu, spojující Javornickou ulici a Jablonošovou alej, na ulici Bohumila Hrabala. Ještě jednou citujeme Bohumila Hrabala: „Skutečným otcem byl a je pro mě jen ten, kdo se o mě odmala staral, kdo mě vychovával a kdo mi dal vzdělání. A to byl Francin, nikdo jiný.“

Článek je věnován vzpomínce genialního spisovatele u příležitosti jeho 100. narozenin. □

Foto z archivu autora

O první světové válce bylo napsáno tolik knih, že by zaplnily celou knihovnu, a u příležitosti stoletého výročí je možno se otádat, jaké byly důvody ke vzniku války, v níž padlo přes 8,000,000 vojáků? Kdo ji zavinil a byla opravdu nevyhnutelná? A proč válka vypukla v roce 1914?

Pokusím se odpovědět na obě položené otázky, na které ani dnes s odstupem století nejsou znalci historie jednotného názoru. Vynikající anglický historik A.J. P. Taylor¹ viní německé ambice, které zavinily válku: "The bid for continental supremacy was certainly decisive in bringing on the European War." Italštý historik Luigi Albertini² přísluší k témuž závěru. Marxističtí historikové spíše kladli vinu mezinárodní kapitalistické a imperialistické soutěži evropských států. Jiní historikové, jako byla Ruth Henigová³ nebo Emil Ludwig⁴, zastávali opačný názor a kladli vinu státnické neschopnosti vedoucích politických činitelů. Téhož názoru byl anglický historik R. J. Unstead⁵, který charakterizoval německého císaře jako aragonitního mladíka, který vedl "policy based on strength instead of caution." Britský ministerský předseda David Lloyd George⁶ se přiznal, že "We muddled into the war." Australský historik C. Clark⁷ však klade vinu vytvoření se dvou mocenských bloků, skupin evropských národů, tj. Dohody a Centrální mocnosti; z drívějších místních sporů se nyní stal konflikt celoevropský. Nejdůležitější posouzení vzniku první světové války bylo od Fritza Fischera, který byl jmenován v The Encyclopedia of Historians and Historical Writing as the most important German historian of the 20th century.⁸ Fischer⁹ ve své 900stránkové knize Griff nach der Weltmacht: Die Kriegzielpolitik des Kaiserlichen Deutschland 1914/18 přímo obvinil wilhelmovské Německo ze zámerného zahájení války. Centrální

1914 – 2014
Pro ND Oskar Sýkora

ní mocnosti i Dohoda si představovaly krátkou válku, cíle dosáhnuto během několika měsíců, nejvýše do půlroku. "Lighting victory in the next war had been the dream of every general staff before 1914."¹⁰ Byl to inteligentní varšavský bankét židovského původu Gotlib Bloch,¹¹ který předpověděl ve svém díle přesně, co se stane: "War between great states was now impossible – or, rather, suicidal... modern armaments will bring stalemate between the armed forces... and ultimate collapse of social organization." Generál Montgomery přísluší k názoru, že Bloch "made a pretty accurate forecast of the nature of total war."¹² Bloch však nebyl absolventem žádné vojenské akademie, a byl proto vojenskými znalci ignorován.

Evropa od začátku dvacátého století prožila několik místních krizí. R. 1904 byla první marocká krize, r. 1911 byla druhá marocká krize, r. 1908 Rakousko obsadilo Bosnu/Hercegovinu, r. 1912 vypukla první balkánská válka a o rok později vypukla druhá. Pak přísluší 28. červen 1914 a sarajevský atentát, 6. července Německo prohlásí "unconditional support" Vídni a 28. července Rakousko-Uhersko vyhlásí Srbsku válku. Je možno položit si otázku, zdali byl sarajevský atentát důvodem či záminkou pro vznik první světové války. Když by byl důvodem, logickým důsledkem by byl závěr, že první světová válka vznikla náhodou, předpoklad, který by se těžko dal obhájit.

Arcivévoda Ferdinand d'Este byl zajímavý člověk, který měl nové myšlenky na přebudování dunajské monarchie. Zamýšlel reorganizovat Rakousko-Uhersko na základě trialismu, což bylo výhodné pro slovenskou většinu obyvatelstva. Pochopitelně, německá menšina v Rakousku a zvláště maďarská v Uhrách se cítily ohroženy ve svých privilegovanych pozicích. Ferdinand plánoval i reformovat volby v Uhrách a dát všem občanům volební právo dříve, než by se dal v Uhrách korunovat. Starý císař nenáviděl svého synovce a následníka ze stejných důvodů, a také mu nikdy nepromínil jeho snatek s českou hraběnkou Chotkovou, která byla v Sarajevu se svým manželem zavražděna.

Je zajímavé, že Ferdinand se ani netěšil zvláštní přízni v Berlíně. Churchill¹³ o něm tvrdil, že byl i zastáncem probritské politiky u všeckého dvora. Určitě kruhy ve Vídni, a zvláště v Uhrách, cítily úlevu, že byl odstraněn muž, který měl v úmyslu takové neortodoxní plány na předělání dunajské monarchie. Končím tuhú úvahu myšlenkou, že dva lidské životy utracené v Sarajevu bylo použito k tomu, aby se rozdmýchal válečný požár. "The lamps are going out all over Europe; we shall not see them lit again in our lifetime." (Sir Edward Grey, British foreign secretary.)

PROC ALE PRÁVĚ V ROCE 1914?

Koncert Zleva: Adam Zukiewicz, Thomas Dobrovich, Eliška Latawiec, Miloš Murín a Jan Vaculík. Květiny předává malá Amelia Vaculíková s maminkou Sylvie

Jan Vaculík: být hudbě blíž

Koncert s názvem The Spirit of Music, tentokrát na téma Passion, připravil na neděli 18. května barytonista Jan Vaculík. Veden snahou představit hudební díla jinak, než jak tomu bývá zvykem pouhou interpretací, povolal ke spolupráci úzasně talentované a nadšené mladé muzikanty: sopranistku Elišku Latawiec, pianistu Thomase Dobrovicha, kytaristu Miloše Murína a panistu jako doprovod ke zpěvům, nám již náměto Nocturen, Adama Zukiewicze. Na ukázkách z díl francouzského skladatele Gabriela Faurého (1845-1924) a německého Roberta Schumannova (1810-1856), trpíčího celý život manioperativní psychózou, analyzoval přístup věhlasných skladatelů k tvorbě - jejich emotivní inspirace a životní situace, za jakých dila vznikala. Přirozeně, tvořou se prohlídky cit nějinselnejší - lásku.

Ukázky prokládal Jan Vaculík komentářem o tom kterém díle a přiblížoval situaci, za jakých byla napsána, společně s detaily, které takříkají zabarvily jejich části. Posluchači si mohli skladby a písni nejen vyslechnout, ale dobřím průvodcem jí byl i program s jejich texty.

Velký respekt obecenstva získali mladí umělci za pečlivě nastudované ukázky, za opravdovost a vážnost, jakou vkládali do svého vystoupení. Jan byl skvělým průvodcem dílem významných skladatelů. Bylo naprostě zřejmé, že o nich přemýšlel a že výběru a péveckému nastudování věnoval hodně svého času a talentu. Mimo jiné se nemohou vzdát poznání, ke kterému došla celá tamější posluchačská obec - barytonista za těch několik let, co působí v

Jan Vaculík a jeho manželka Sylvie

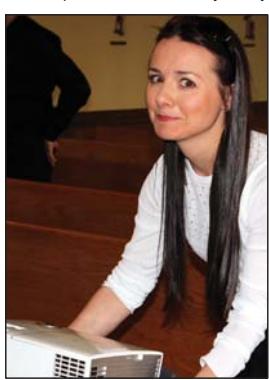
něco více. Chci znát příčinu toho, proč skladatel zvolil takovou harmonii a nejinou, proč zvolil takové tóny a ne jiné... chci být hudbě prostě blíž.

Odpověď na otázky nenacházíme na internetu, ale hlubokým studiem skladatelova života. Myslím si také, že ti, kteří už dávno nejsou s námi, by byli potěšeni, když by viděli, že se snažíme hudbu chápát v tom kontextu, v jakém ji tehdyn konponovali. Dnešní moderní hudba je snůška tónů, která neznamená v podstatě nic, mnichy nekontrapuntesy ani s textem, v pozadí nemá něco, co by vedlo k emocím. Je to hudba na zábavu. Ta, o které hovořím, představuje životní zkušenosti - touhu, bolest, radost, lásku. A i když se stále ještě hodně takové hudby prezentuje, přesto se domnívám, že jen málo lidí ví, o čem vlastně ve skutečnosti je. Lidé si ji vyslechnou, ale nerozumí jejímu pozadí. Snažím se proto věci spojit, aby posluchač vnímal hudbu jinak, hlouběji, s vědomím jejího prvního významu."

Díky za nádherné odpoledne. Věřím, že na dalším pokračování cyklu The Spirit of Music Jana Vaculíka se určitě setkáme s novými posluchači. A bude jen vítané, když přivedou svoje přátele a děti, kteří se hudbou zabývají.

A pokud by se násli sponzori pořádu, nelze si příti víc. Příštím tématem bude hudba jako tanec. Hovořit se bude o romantikovi Johannesu Brahmsovi a na světě nejhranějším českém skladateli Antonínu Dvořákovi.

Určitě si koncert nenechejte ujít. (K rozhovorům s dalšími tvůrci koncertu se vrátíme v některém z dalších čísel.)

Text a foto Věra Kohoutová

Na pokraji života, na samém vrcholu lidskosti (1)

Pro ND Peter Žaloudek

Vy jste sůl světa, jste světem světa. Tato slova Evangelia jsme slyšeli nedávno. Kněz univerzitního kostela Chaminade v Honoluulu během mše, které jsem byl přítomen, ta slova mírně modifikovaná a citujíc matku Terezu, řekl: "Křest'ane by měli být kořením světa" - přinášejí naději, optimismus, slova povzbuzení a útěchy, radost, vizi lepší budoucnosti všude tam, kde vládne kultura deprese, beznaděje, zklamání, pessimismu, neochoty přijímat život jako dar, šanci a výzvu.

Na hřbitově amerických veteránů Tato slova mi silně rezonují, když se řeť, už pokolikáte, procházím po slavném hřbitově amerických veteránů v Punch Bowl. Zřizování takových hřbitovů ustavil americký Kongres zákonem v roce 1923 a v tomto prastarém, vyschlém Puoaawinském kráteru byl vybudován v letech 1964-1966. Čestné náhrobky desky zde má 28.796 lidí, jejichž ostatky nebyly nikdy nalezeny a identifikovány, anebo jsou zaregistrovány jako neznačené. Z II. světové války je to 18.096 lidí, z války v Koreji (1950-1953) 8.196 lidí a z války ve Vietnamu (1961-1973) 2.504 lidí. (Pro úplnost: ve II. světové válce padlo celkem 360.845 Američanů, ve válce v Koreji 36.923 Američanů a ve válce ve Vietnamu jich padlo 57.704)

Centrum hřbitova tvoří socha ženy v nadživotní velikosti, držící v rukou věnec slávy. Pod ní se nachází citát prezidenta Abraháma Lincolna, který napsal v dopise paní Bixbyové, matce, jež přišla v občanské válce o všechn pět svých synů: "Musíte být hrdá na to, že jste je v tak velké bolesti drahocenně obětovala na oltář svobody."

HROBY BEZEJMENNÝCH

Při pohledu na jména vojáků, kteří zahynuli 7. prosince 1941 při náletu japonských letců v Pearl Harbor - lépe řečeno - při pohledu na hroby bezejmenných - "unknown" - jejich ohořelá těla nebyly možné identifikovat, při pohledu na hrob americko-havajského astronauta Ellisona S. Onizuku, který zahynul při explozi raketoplánu Challenger 28. ledna 1986, při pohledu na jméno Ernesta Taylora Pyleho, významného amerického válečného korespondenta - novináře, informujícího veřejnost o bitvách v Tichém oceánu, který zahynul 18. dubna 1945, při pohledu na tisíce náhrobních desek, které jsou v hránu kráteru rozeseté jako květy na louce, mějte po téle mráz.

Majestátné místo, posvátné, nesmírně impozantní, decentní. Slavnostní pořeštěbští lidé, kteří o lepší budoucnost, svobodější a krásnější svět. Ne všichni z nich byli křest'ani, jak svě-

čí desky - někde je kříž, jinde pěticípá hvězda, nebo nic. Ne všichni znali Evangelium, ne všichni znali věty o soli či světle. Měli

však velkou zásluhu na tom, aby jim byl vystavěn tento monument společného díla přírody a ducha lidské úty, spravedlnosti a věčnosti. A i když je tenkrát, za jejich života, lidé nevěnvali jako hrdiny či jako světlé vzory lidstvu, o to víc září dnes jejich hroby světem nevidané slávy, nevidané inspirace, odvahy. Jejich životy i cíny získaly punc nesmrtelnosti.

VÁLEČNÝ ZPRAVODAJ O MISIONÁŘI

Jedno z těch jmen, kterému bychom měli být jako křest'ani zavázání a vděční, je Ernest Taylor Pyle. Válečný zpravodaj. To bylo jeho pracovní pole působnosti - informovat americkou veřejnost o všech válečných bitvách mezi Američany a Japonci v celém Pacifiku. Když byl jednou v Honolulu a na frontě vládl zdánlivý klid, vydal se na pár dnů na ostrov Molokai, do kolonie malomocných v Kalauape. Slyšel o této kolonii, ve které působil dnes již slavný a svatý belgický misionář P. Damiana de Veuster. Chtěl si udělat vlastní obraz o tom, jak místo vypadá. Přišel tam na pár dnů to do, když v kolonii působil jako misionář francouzský kněz Pierre d'Orgeval. Tento kněz malíček postavy, velký hudebník a virtuóz, než vstoupil do semináře, vy-

na něho s vděčností vzpomínají poslední přeživší z devadesátnácti malomocných.

Nebýt Ernieho Pyle, který vše, co v Kalauape viděl a zažil v době svého skoro dvoutýdeního pobytu, nebýt jeho zápisů, které od tu posílal do novin New York Times, byly bychom dnes ochuceni o informace nejen ze života všedních dnů v Kalauape, ale také bychom přišli o informace přibližující život P. Pierre d'Orgeval.

MOJE POSVÁTNÉ MÍSTO

Ano, my všichni, každý jeden z nás, máme nějakou tu svatyni, posvátné místo, "svůj dům", misto, kde se cítíme doma, dobré, kde jsme sami sebou, kde čerpáme energii, inspiraci. Nemusí to být tisíce mil od místa, kde bydlíme, tím místem může být náš vlastní byt, nebo něco blízko našeho bydliště.

Od dob P. Damiana, totiž od mé první cesty na Molokai a Havajské ostrovy v roce 1997, jsem tato místa navštívil nespouštěně. Tyto ostrovy se staly právě tou mou svatyní, mým "domovem", mou inspirací, mým klidem.

Jsem zde znova, jsem zde rád a rád se také dělím o to, co zde právě prožívám.

O AUTOROVÍ:

Autor Peter Žaloudek nám není neznámý. Píše do krajanských novin už třicet let. Žije v Rakousku, píše německy, ale stále i rodinou slovenštinou. Krajanská periodika respektuje, protože je lidé když, když emigrovali a bylo jim ve světě smutno, zakládali proto, aby si udrželi svůj jazyk, svou kulturu a zvyky, aby se navzájem informovali, co kdo kde dělá.

To povědomí veřejnosti se dostal slovensky napsanou knížkou Aina hemole - svatá zem - Molokai o utrpení tisíců lidí nemocných malomocněstvím a o misio-

studoval konzervatoř a působil několik let jako klavírista. Svojí dobroutou, úsměvem a laskavostí si rychle si získal srdece malomocných, jako snad žádný jiný misionář předtím, přestože se nikdy pořádně nenaučil anglicky (do kněžského semináře vstoupil již skoro padesáti lety a teprve pak, před odchodem na Molokai se začal učit angličtinu). Z kolonie odešel ve věku 75 let. Dodnes však

nářich, kteří se o ně oddaně starali v čele s P. Damianem. Nedávno nám nabídli jímavý text o návštěvě Havaje. Nanovo v něm odráží svoje hluboké zájmy a vnitřním bolu z této časti světa. Nezakrývá svoje dojetí, ani svůj obdiv k lidem, kteří se z hluboké lásky obětovali. *Připravili jsme pro vás několik kapitol, které autor otiskl také na www.umlaufoviny.com a jinde.*

Pracovali na bazénu

V zušlechťování parku na Masaryktownu se usilovně pokračuje. Zdá se, že se stal oblíbeným místem několika dobrovolníků - naštěstí pro něj. Zatímco ale ti ze vzdálenějších míst - třeba Petr Kohout z Bramptonu, si najdou dopoledne, aby přiložili ruku k dílu, většina z domácích končí zrovna v době konání brigády nemž čas... a když už se někdo objeví, pak to jsou stejně tváře - Evelyn Guttermannová, Iverta Gutz, Šárka Martinčáková, Jitka Klímová, Věra Ripplová, Hana Bočková, Mirka Rotbauerová, pánové Syptákové ml. a starší, které baví pracovat spolu v rodné harmonii, a tradičně nechybějíci manželé František a Iva Ječmenoví (nespojíte s "pracovním" zařazením). Tentokrát byl na programu bazén.

Nekrytý přes zimu je vždycky velkou starostí v pozdním jaru: napadané

listí, prach, které se v dešťovce usadí v bláto. A to přichází ke slovu vodní pumpa, lopaty, hrábě, kbelíky a silné paže. Bazén pod širým nebem má na Masaryktownu svou tradici. Byl mezi prvními zařízeními, o které se tenkrát v roce 1950, v době zahájení provozu dětského tábora - mnozí si ještě dobrě pamatují na svoje dětské vzdálení v něm - vybudováno.

Každoročně je předmětem péče provozatelů. Náklady na jeho provoz se nevratí, ale mít kupání v tomto prostředí je nádherným doplňkem bydlení v nároční přírodě.

A zachovat jej v provozu vyžaduje prostří i ty silné paže a ochotné ruce... Třeba i o prodluženém víkendu na Victoria Day. Díky dobrovolníkům. Zanechali kus dobré práce. Ale ještě neskončila. Přihláši se další... (416)439 4354?

Těšili se prostě na jaro

Pro ND Eva Firlová

Letošní dlouhá zima v Sudbury dala sudburským klimatologům - amatérům popud k dvěma teoriím. a) letos nebude žádné jaro, přijde přímo léto. b) nebudou ani jaro ani léto, ani podzim, přijde hned další zima. Toto byl můj názor, který jsem dával k dobru ve svém supermarketu, kde mi za něj chtěla jedna pokladní účtovat dvojnásobek za nákup. Usmlouvaly jsme to na dvoudolarový charitativní příspěvek. Ale jaro přece jen přišlo; to slovo samotné je dobré, připomíná sílu, znovuzrození, nová telátka a jehněčka a kafe na patiu. Slovanské slovo pro jaro je vlastně vesna, ale do češtiny přišla vesna teprve s národním obrozením z ruštiny, nebo polštiny.

Slovo jaro a jeho odvozeniny se také používá v jiných slovanských jazyčích, například pro jařiny. Souvisí se staroiránským jar- rok, řeckým horos, gótským jer, německým Jahr, rok, řeckým hora, roční čas. Indoevropské slovo jór- dalo do praslovanství odvozeniny pro obilí seté téhož roku, kdy je sklizeň a pro mládáta narozená tohoto roku - tím se mnil užitkový rok, zima se nepočítala. A tak v Sudbury přejdeme splavně do léta, což je úplně jiná kapitola, protože léto souvisí s latinským laetus - veselý, pěkný, utěšený.

V Sudbury by to tak mělo být: je horko, chladivé jezero (ale ne příliš chladivé), sbíráni hub za domem a návštěvy přátele a přibuzných. To vše se musí stihnout za léto v jeho smyslu roční období, protože slo-

vo léto má ještě význam roku. Jenže v češtině neřekneme za léto, ale za rok - léto je vyhrazeno jen vyšším číslovkám, jako mnoho let, století aj. Pak přijde babí léto, zde zvané indiánské. To je už léto zestárlé, s ranními milhami, ale krásnými dny.

Pak přijde v češtině podzim - tedy jakési předzimní období podle slova. Češi se vyhnuli slovanskému slovu jeseň, ale v 19. století naši stateční obrozenci importovali toto slovo z jiných slovanských jazyků, pravděpodobně z polštiny. Udeľali to proto, že jako vesna pro jaro, to je praslovanské slovo pro podzim. Slovo jeseň je příbuzné s gótským asans, staronorským ónn, doba žní, starohornoněmeckým aran, německým Ernte, sklizeň i arménským ašun.

Původ slova zima se ztrácí v šerém indoevropském dávnověku. Je společné pro všechny indoevropské jazyky a nikdo se za celé věky, nejméně 5 tisíc let s tím nemamáhal něco dělat, jako třeba přidáním nějaké euforické slabiky. Je příbuzné s litevským a lotyšským ziema, původně heima, latinským hiems, chetitským gim-, řeckým cheima, staroindickým hima, a to vše z indoevropského ghei-, a z přídavného jména ghei-mi.

Z toho je zjevné, co si o tomto období naší indoevropské předkové myslí. Neměli ani lyže, ani brusle, ani televizi a měli problém udržet dobytek přes zimu naživu. Prostě se těšili na jaro. □

MARTIN ZATOVKANUK, PRÁVNÍK a NOTÁŘ

České a slovenské komunitě nabízíme právní poradenství a řešení v těchto specializovaných oblastech:

Z-LEGAL

- fyzická a psychická újma způsobená při dopravní nehodě či jinak
- obchodní právo
- právo nemovitostí

angličtina, čeština, francouzština

647-669-4369 martin@zlegal.ca

1984 Yonge St. Toronto ON M4S 1Z7

**SATURDAY
14. JUNE
7.00 P.M.
PRAGUE
RESTAURANT
DINNER
FROM 5.30 P.M.**

**PRAGUE RESTAURANT
NOVA VIZE
NOCTURNES IN THE CITY

SAVE OUR PARK
AMAZING SHOW & DANCE
Kluci a poslechu budou hrát a zpívat**

**Vytezek z akce jde
na zachranu
stromu v parku**

**Vstupné je dobrovolné.
Doporučený příspěvek
alespoň \$ 15.00**

**Rezervace -
Restaurace Praha
Masaryktown
416 289 0283**

**SPECIAL
PRICING
ON THE
FOOD**

DUKES OF HARMONY

D.J. JOZIN

JARO/CELLO & TEDD

MILAN BUCI

**BOHDAN
ZLATOKANUK**

ELEUSA LATTAWEC

JAN VACULIK

LENKA NOVAKOVA

MARKETA SLEPIČKOVA

KAREL VETROVSKY

1914 – 2014 (dok. ze str. 7)

Vnitrozemské Československo nemělo přístup k moři, tudíž nemohou lidé by se zajímal o knihu napsanou v roce

1890 Američanem Mahanem Vliv námořních válek na světové dějiny. Od napoleonských válek a bitvy u Trafalgaru, Pax Britannica byl udržován anglickou nadvládou na moři. Situace však byla jiná, když nastala anglo-německá rivalita v budování nových mohutných bitevních lodí. To přimutilo Anglii v roce 1912, aby opustila svou splendid isolation politiku vůči evropským státům a podepsala námořní dohodu s Francií.

Jaký bude výsledek anglo-německé námořní rivality, to prorocky řekl německý generál von Moltke v roce 1913 belgickému vojenskému attaché: "In the event of war our fleet will be defeated because English have numerical superiority... England, however, will forever lose control of the seas, which will forever pass to the Americans."¹⁴ Německý admirál Tirpitz v roce 1911 považoval poměr 2:3 nových bitevních lodí mezi Německem a Anglii za dosažitelný, avšak po roce 1914 by se poměr německého loďstva k loďstvu Trojohodny neustále zhoršoval, až by dosáhl poměru 2:5, což by bylo pro Německo neúnosné. Jelikož nové bitevní lodě byly podstatně větší než bitevní lodě staršího typu, Vilémův kanál, spojující Severní moře s Baltským – a umožňující bezpečně a rychlé přesuny německého válečného loďstva mezi oběma moři – musel být rozšířen. Z tohoto důvodu námořní odborníci evropských států usoudili, že Německo nemůže považovat na účast ve válce před dohotovením rekonstrukce kanálu.

Je zajímavé se zmínit, že britský admirál Fisher souhlasil s tímto odhadem a prohlásil, že válka s Německem vypukne v říjnu 1914¹⁵, když podle jeho odhadu bude rozšíření kanálu dokončeno. Rozšířený kanál byl slavnostně otevřen a dán do provozu 24. června. První světová válka začala 4. srpna. Generál von Moltke objasnil 1914 německé stanovisko, žák řek – "we are ready, and the sooner the better for us."¹⁶ Kanadanka Margaret MacMillanová ve své nové knize The War that Ended Peace – The Road to 1914 se také kloní ke stejnemu závěru: "a week after the assassination Germany issues [to Austria] what came to be known as its 'blank check' ... the time was favorable to Germany."¹⁷ Rakouské ultimátum Srbsku bylo posланé v druhém týdnu července a 28. července Rakousko vyhlásilo Srbsku válku.

Války nevznikají náhodou ale pravidelně jen tehdy, když je na vzniku války zájem. Fak se už nějaká zámlinka najde nebo se bude aranžovat.

Máme dostí příkladů z historie minulé i současné. Bělehrad zavčas valoval Vídeň, že je možnost atentátu na arcivévodu, když by přijel do Sarajeva. Pro arcivévodu "the timing could not have been worse since it coincided with the Serbians' national day."¹⁸ Celá ochrana byla svěřena hrstce městských strážníků a ne rakouské okupační armádě, která měla 30,000 mužů, a proč po prvních dvou nezdařených atentátních pokusech pokračoval arcivévodův průvod dále?

Byl sarajevský atentát jen zámlinkou, kterou ty mocenské síly mající zájem na vyvolání války v roce 1914, využily pro své cíle? Prezidenta Woodrowa Wilsona ideál, že První světová válka bude "the war to end all wars", se bohužel nevyplnil.

Lidstvo je nenapravitelné a za dvacet let bylo v nové a ještě krutější válce.

BIBLIOGRAFIE

1. A. J. P. Taylor, The Struggle for Mastery of Europe (1954)
2. Luigi Albertini, The Origins of the War of 1914 (1953)
3. Ruth Henig, The Origins of the First World War (1989)
4. Emil Ludwig, July '14 (1929)
5. T. J. Untead, A Century of Change (1963)
6. D. L. George, War Memoirs (1934)
7. C. Clark, The Sleepwalkers: How Europe Went to War in 1914 (2012)
8. Editor K. Boyd, Vol. 1. p. 387 (1999)
9. F. Fischer, Griff nach der Weltmacht: Die Kriegszielpolitik des kaiserlichen Deutschland 1914/18 (1961)
10. J. Keegan, Opening Moves: August 1914 (1971)
11. Jan Gotthilf Bloch, Is War now Impossible? (1898)
12. Montgomery of Alamein, A History of Warfare (1968)
13. Martin Gilbert, Winston Churchill, vol. III 1914–1916 (1971)
14. Ivo Lambi, The Navy and the German Power Politics, 1862–1914 (1984)
15. L. Deighton, Blood, Tears and Folly (1999)
16. H. von Moltke, Historiography of the Causes of World War One
17. Margaret MacMillan, The War that Ended Peace – The Road to 1914 (2013)
18. Ibid

Do školky jsem začal chodit, když mi byly čtyři roky a psal se rok 1949. Školka se nacházela ve školním komplexu Riegrových sadů ve Vršovicích a cesta k ní vedla do kopce. Z naší ulice se šlo Leningradskou (dnešní Petrohradská) přes Botič a u starých Vršovic se jeden stočil kolem Botiče a šel do kopce k Sokolovně. To byl první kopce. Druhý počítal přes Moskevskou a kolem kina Vzlet do Riegrových sadů. Je-

čila. Tady to mám ovšem časově dost popleteň, protože do školy v Riegrových Sadech jsem nemastoupil. V pěti letech jsem se vrátil domů k otcovi a matce a ti rozhodli, že do Riegrových sadů (do kopce) to je moc daleko pro takového mrňouse, jakým jsem tenkrát byl. Nastoupil jsem do první třídy ve škole U Fajglkovy, kde jsem byl druhým nejmenším žákem. Menší byla jen Jaruška Svobodová, do které jsem se okamžitě zamíval.

mik to vyřešil svérázně. Otevřel novou láhev, upjel z ní a vždy obsah dolil vodu na původní úroveň. Když jsme se skamarádili, hodně jsem mu s tím pomáhal já. A pak paní Kozáková dopila svou láhev, otevřela novou a zjistila, že je plná vody...

Bez otce Tomík vyrůstal „pro šibenici“, jak s oblibou říkávala moje matka. Měl jsem přísně zakázáno s ním kamarádit, ale to jsem nemohl splnit. Jenak jsem toho samovolně

hůvduče trýdy měl rád, a ostatně plnít přání rodičů bylo chápáno jako slabost, přípos. anost... to jsem nemohl připustit, a tak jsem byl ve všechn průšvizích s Tomíkem. Když jsme mezi protiletěckými kryty u nádraží začali slamlík a skákalí přes něj. Skákal nás hodně a ředitel školy, soudruh Vojtěchovský, nás vybíral z dlouhé řady podle toho, kdo

smrděl kourem. Nejvic jsme smrděli ale my dva s Tomíkem a tak jsme byli exempláři lárné potrestání. Začali jsme chodit na Cisářskou louku u Vltavy, kde se daly odvádat pramíčky a jezdit s nimi po řece. Tak se nám to líbilo, že jsme to dělali místo školy. Franta Zajíčků ukradl na zdrovotním středisku razítka, takže jsme do školy nešli celý týden a plánovali si napsat omluvinky s razitkem. To jsme také udělali, ale když jsme přišeli v pondělí ráno do školy sotva sto metrů! Samozřejmě že jsme si z mých bývalých spolužáků už nikoho nepamatoval. Tomík na mne okamžitě zavíral Štíću, který byl po něm nejlepším rávčem ve třídě. Štíću jsem přepřal, byl mrštnější, ale neměl moji sílu. Takže jsem se musel utkat s Tomíkem. Prali jsme se, jako by šlo o život, ale šlo jen o to, kdo z nás bude vůdcem. Zápas skončil nerozhodně naprostým vyčerpáním. Tomík mě nepřepřal, ale já jeho také ne. To už jsem zdaleka nebyl ten prcek, který nastoupil do Fajglkovy. Byl jsem asi osmý největší ve třídě. Tomík si po zápasu ponechal vůdcovství, ke kterému já neměl nikdy chuť, a klučem číslo dvě jsem se stal já. A s Tomíkem jsme se stali nejlepšími kamarády. To už byl pan Kozák po smrti tenkrát moc nebylo, jen v létě přivez-

TOMÍK
Pro ND Standa Moc
jsme byli exempláři lárné potrestání. Začali jsme chodit na Cisářskou louku u Vltavy, kde se daly odvádat pramíčky a jezdit s nimi po řece. Tak se nám to líbilo, že jsme to dělali místo školy. Franta Zajíčků ukradl na zdrovotním středisku razítka, takže jsme do školy nešli celý týden a plánovali si napsat omluvinky s razitkem. To jsme také udělali, ale když jsme přišeli v pondělí ráno do školy (přišel jsem trochu později) klučci ve třídě nebyli a třídní učitel chtěl vědět, jestli mám s sebou omluvenku a jestli je ze střediska. Okamžitě jsem vytušil lešt a řekl že ne, že jsem na středisku nebyl, nýbrž ležel celý týden doma. To mě zachránilo. Kluci nebyli ve třídě, protože je vyslýchali už v ředitelně policajti. Příznali všechno, jen ne mne. Já pak musel vše vyklopit doma matce (otci bych se neodvážil) a ta mi omluvenu na zmeškaný týden napsala, ale musel jsem ji slíbit, že se s tím grázem Kozákovým už nikdy nebudu kamarádit. Slib jsem lehce splnil. Tomík už do školy totiž nikdy nepřišel. Všichni jsme se domnívali, že ho přeložili do ústavu pro sirotky, protože to už mu umřela i matka. Teprve po létech jsem zjistil, že ho odstěhovali k příbuzným do Turnova.

Někdy na Tomika docela rád vzpomínám. Užili jsme si mnohá dobrodružství a jako kluci byli nerozloučitelní kamarádi. Bohužel, hodně jsem díky tomu zameškal ve škole. Ne snad docházku, ten týden na lodičkách byl výjimkou, ale v učení. Měl jsem velké mězery a horku téžko jí doháněl. Některé ty mězery jsem nedohnal nikdy. To když jsem si už jako dospělý po večerech dělal maturitu a přišla sovětská invaze roku '68. Odešel jsem z vlasti, maturitu nemám a mězery v algebre přestaly být nutností k překlenutí. Přesto Tomikovi nemohu nic vyčítat. Naučil mě opravdovému kamarádství a prožil jsem s ním mnohá dobrodružství, o jakých se jiným chlapcům ani nesnilo, ale o těch zase jindy... □

li od někud melouny, na které se stála fronta. Pana Kozáka z toho všechno trefil šlápek, takže Tomík byl napul sirotek a stará Kozáková (Tomika měli Kozákové dost pozdě) na syna nestá-

ku becherovky. Vždy měla v sekretáři dvě láhvě. Jednu plnou a jednu, ze které pilá. Na té si dělala čárky, aby poznala, kdy se Tomík napil, protože ho nachytala, že ji upíjí. To-

SLOVÁCI V ČESKOSLOVENSKÝCH LÉGIÁCH

(il. dok. z min. čísla)

Pro ND Ferdinand Vrábel

Je preto pochopiteľné, že totalita hneď a tým menej totalita červená, nemali záujem pripomínať legionárov, alebo vyzdvihovať ich činy.

S tým súvisí aj „zmiznutie“ legionárskej pomníkov na Slovensku – postupná demontáž, demolicia podobne.

Vedľa pomníkov sa stavajú práve preto, aby potomstvu pripominali dejiny dávno minulé a významné činy či postavy vlastnej národnej

komunity. Výsledkom toho všetkého je stav amnézie, pokiaľ ide o čs. lágie.

V Slovenskom národnom archíve v Bratislave je uložený zbierkový fond nazvaný „Československé lágie“, v ktorom je veľa z hľadiska bádania doteraz ešte len málo využitých dokumentov – písomnosti aj fotografií – k dejinám československého zahraničného vojska, ktoré bolo neskôr nazvané lágiami. Veľmi vzácna je viazaná ilustrovaná kniha evidencie legionárov – Slovákov z rokov 1937-1938 (presný rok nie je uvedený, ale sprievodné ilustrácie jednotlivých legionárov od Jaroslava Riedla sú datované do roku 1937). Podľa tejto evidencie (treba zdôrazniť, že aj táto evidencia je podobne, ako ostatné súpisy, jednako v bývalom Pamätniku odboja) v Prahe alebo aj v Kancelárii lágii /Kleg/ (neplná) pochádzalo z celého územia Slovenska (dokonca sú legionári aj z prevažne maďarských oblastí – z dnešných okresov Dunajská Streda, Komárno, Nové Zámky, Levice, Rožňava atď.). A aj z územia potrianonského Maďarska – zo Mošonskej župy, od Ostrihomu, zo Budapešti a samozrejme aj z oblasti Békešskej Čaby a Slovenského Komlóša).

Veľa legionárov pochádzalo aj priamo zo Štefánikova kraja: z bezprostrednej oblasti Brezovej pod Bradlom, Košárik, Starej Turej, Myjavu, Prietružku, Bukovca a ďalších okolitých miest a obcí veľkého množstva legionárov, ktorí bojovali na všetkých bojiskách prvej svetovej vojny: na východnom, západnom i južnom fronte. Keďže je v tejto evidencii zapisaných spolu 3333 (ruskí) + 1591 (francúzski) + 591 (taliani) legionárov, čo je spolu 5515 legionárov, čo je evidentné, že tento zoznam nie je úplný. Počet legio-

nárov sa udávajú rôzne v rozpätí od cca 89.000 do 140.000, podľa rôznych kritérií výberu. Nie je však jednoznačná zhoda ani v počtoch legionárov pochádzajúcich z Čech a Moravy, ktorých evidencia bola spracúvaná dôkladnejšie ako u legionárov slovenských.

Čo všetko sa dá z uvedenej evidencie zistíť? Uvádzam tu len niekoľko zaujímavostí. Podľa údajov o padlých legionároch sú zastúpené v Rusku a Francúzsku (u talianskych miest umrtvia nie sú uvádzané) všetky najvýznamnejšie bojiská. V Rusku: Zborov, Bachmač, Penza, Čeljabinsk, Mariinsk, Vladivostok atď. Vo Francúzsku: Vouziers, Terren, Chestres atď. Ako najvýznamnejší legionár je zapísaný samozrejme generál Milan Rastislav Štefánik (poradové číslo 1 u francúzskych legionárov). Priamo z Košárik bol Štefánikov rodák, francúzsky legionár Štefan Šefca, narodený na Košárikach v roku 1890. Šefca sa neskôr vystáhol do Ameriky, kde ako dobrovoľník vstúpil do československého zahraničného vojska a spolu s ďalšími stovkami Slovákov bol odtransportovaný do Francúzsku, kde sa stal príslušníkom francúzskych lágii. V evidencii francúzskych legionárov je zapisaný pod poradovým číslom 1325 na stra-

ný. Medzi ruskými legionármami je najvýznamnejší Dr. Ivan Markovič z Myjavy (1888-1944), ktorý zahynul v nacistickom koncentračnom tábore Buchenwald, dalej poručík Dušan Hatala (1893) z Priečre, okr. Senica, príslušník tamé, ktorý padol 10. marca 1918 pri železničnej stanici Veľká Doč. Z Priečre bol aj ďalší legionár, ktorí sa vrátil domov živ: Ján Benda, Milan Hatala, Ján Mandák a Martin Mikulecký.

Medzi talianskymi legionármami je nepochybne najvýznamnejším Jan Papánek (1896); ruským legionárom bol aj Brezovčan Juraj Papánek (1892). Z Hradiska pod Vŕtnom boli Ján Danko a Martin Furko, z Hrachovišťa Peter Kováčik. Ďalšie desiatky legionárov pochádzali z Myjav, Tuřej Lúky, Staré Turej, Krajného, Podkylavy, Sobotišta, Častková, Vrbového, Hlbokého, Osuského, Jablonice, Podhradča atď. Zaujímavé je, že medzi francúzskymi legionármami je na strane 441 pod poradovým číslom 1025 zapisaný aj brezovčan Juraj Štefan Osuský (1889), hoci on nebojoval so zbraňou v ruke, ale pôsobil na diplomatickom poli. Veľmi významným slovenským príslušníkom lágii bol aj myjavský rodák Pavel Varsík (1891), brat známejho historika Branislava Varsíka, ktorý je zapisaný medzi francúz-

ne 471. To, že povedané slovami Ivana Markoviča „...účasť Slovákov nebola pomerne ani tak početná, ani tak intenzívna, ani tak účinná, ako účasť Čechov“, má viaceré príčiny, ale v pomere k celkovému pomeru počtu príslušníkov českej a slovenskej národnosti boli Slováci zastúpeni v lágiah primerane, najmä, ak sa vezme do úvahy aj to, že v americkej a kanadskej armáde ich slúžilo až okolo 30.000.

Z Brezovej pod Bradlom pochádzali títo ruskí legionári: Martin Danko, Jozef a Martin Držkovci, Ondrej Fiala, Miroslav Gavora, Štefan Halabrin, Ján a Štefan Kopceky, Štefan Kostelný, Ján Marčko, dvaja Jánovia Potúčkovci, Štefan Potúček, Martin a Samuel Sopóci, Ján a Juraj Tvarožkovci, Ľudovít Zima a Martin Závod-

skými legionármami na strane 488 pod poradovým číslom 1500. Zdroje: Slovenský národný archív v Bratislave, fond Československé lágie. Ivan Markovič: Slováci v zahraničnej revolúcii. Praha: Památník odboja, 1923. Ferdinand Vrábel: Príbeh československých lágii. In: Národopisná revue, 2011, č. 3, s. 159-169.

Autor: PhDr. Ferdinand Vrábel (*1948) vyučoval odbor archívnicstvo na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Zaoberá sa dejinami 19. a 20. storočia, národného obrodenia, česko-slovenské vzťahy, prvej svetovej vojny, československé lágie, medzivojnová Československá republika, Viedenská arbitráž, vzťahy medzi národnimi a národnosťami v strednej Európe. ■

Byl jsem v indickém Maisúru, když přišel ten nešťastný pátek 22. listopadu. Byla už skoro půlnoc, když jsem na svém krátkovlném rádiu v posteli pod déravou sítí slyšel Induru Ghándhího mluvit o někom, kdo by zastřelen. Považovala ho za velkého přítele Indie. A pak vyšlo jméno Kennedy a můj svět se rázem zabortil. Podvědomě jsem cítil, že se to netýká jen toho mého světa, ale toho, který patří všem optimistům, i když tu a tam propadají menší depresím.

Novým prezidentem je teď ten buran Lyndon Johnson, který ho si severan Kennedy, jako první katolický prezident USA, vybral jako viceprezidenta. Jistě ne podle jeho schopností, ale protože byl z jižního Texasu a protestant. Později jsem poněkud tento svůj názor změnil, ale tehdy tam v té maizúrské posteli jsem z nastávající vlády Lyndona Johnsona měl opravdovou hrízu.

HLEDÁNÍ ŠTĚSTÍ U CIZÁKŮ

Pro ND Jan Drábek (15)

Jedno však bolo jasné: éra Kennedyů byla u konca. Ta Amerika, do které se budu na jaře příštího roku vracet, bude docela jiná. Cítil jsem, že osud se mnou sehrál další partii a že jsem jí prohrál na celé čáře. Dnes bych si asi celou záležitosť vykládal jinak: rozhodně méně osobně, ale v mládí je často člověk do sebe více zadáván. V každém případě však cena, kterou za tento atentát zaplatíme - Amerika, svět, a tím padem také já - bude vysoká.

Když jsem rozsvítil tak se rozbučeli v pokoji komári. A tak jsem vylezl z posteľe a zapálil si indické cigáro, jediný účinný prostředek proti nim. Dále jsem z rádia slyšel, že Kennedyho zastřelil člověk, který strávil několik let v Moskvě. Byl to tedy jistě komunista a za ženu měl dokonce Rusku. Vše spadalo do určité šablony. Další komunista se pokusil zničit další úsek mého života. Zuřil jsem nad marxistickou proradností a agresivitou. Jak dlouho se ještě západní demokraté nechají do Kremlu vráždit?

Byla to ovšem jen ta první a pro moji nátuру poněkud přirozená reakce. Během příštích dnů jsem probděl většinu noci, když jsem krátkovlnné vysílání nejlépe k poslechu. Pomalu jsem se dovídal o dalších okolnostech. A když byl po dvou dnech Lee Harvey Oswald zastřelen pravicecký zaměřený majitelem jakéhosi pajzlu v Dallasu, zdálo se, že nejde o žádné spiknutí, ale o zouflý pokus zahořlého jednotlivce změnit v Americe násilím politický směr. Dokonce Oswaldova žena Marina se mi začala pomalu jevit jako chudák holka. Oswald z ní udělal mladičkou vduvu a mediální kořist, s čímž, jak se zdálo, si vůbec nevěděla rady.

I já jsem si s tím vším prestával vědět rady. Co se zdálo zprvu být jasná sovětská provokace, se mi čím dalej tím více jevilo jako shakespearovská tragédie, ve které hrál hlavní roli zase osud a ne nějaký prorad-

ný Lee Harvey Oswald. Potřeboval bych si o tom všem popovídат se svými americkými kamarády.

Když jsem se ve svých myšlenkách dopracoval až sem, začalo mně být šíleně smutno. Byl s tím spojen určitý pocit bezmocnosti, který jsem už dobré znal. Přicházel, kdykoliv jsem nebyl schopen jakkoliv ovlivňovat události kolem sebe. A nikdy snad nebyl pocit výraznější, než tady v Maisúru. ■

POKRAČOVÁNÍ

Pod týmto titulom priniesli správu slovenské denníky 11. marca o úmrtí Jarmily Košťovej, vo veku 81 rokov, po dlhej chorobe. Bola populárnu hlasateľkou televízie, rozhlasu ako i konferencierkou od r. 1959 do r. 1972, a iste mnohí si na ňu pamätičajú.

Počas okupácie ČSSR vojskami Varšavskej zmluvy v auguste 1968 vystupovala Koštová vo vysielaní tzv. ilegálneho rozhlasu a televízie z utajených miest v Bratislave od 21. augusta do 1. septembra. Za angažovanosť v protikupáčnom vysielaní ju komunisti politicky perzekvovali a zakázali vystupovať.

Kariéra Jarmily Košťovej bola dosť rôznorodá – modelka, redaktorka, herečka, hlásateľka. Počas štúdia národopisu a dejín umenia na Filozofickej fakulte Univerzity J. A. Komenského v Bratislave oslovila ju na ulici pani, až kvôli jej vzhľadu, či by nechcela robiť modelku pre časopis Móda a textil, neskôr Móda a žena. Časopis držal krok so zahraničím, vždy bol vypredaný. Skúšala to a jedného dňa dostala ponuku od šéfredaktorky na prácu redaktorky časopisu. Spojil ňu štúdiom s prácou v tom čase sa nedalo. Rozhodla sa pre prácu v reakcii, čo neľutovala.

V r. 2007 poskytla Koščová rozhovor pre časopis Žena, kde vyzprávala svoju životnú kariéru ako i jej pád. Spomíala, ako televízia oslovila módny

Zomrela významná postava ČST

Pro ND Mária Chrappa

časopis, či by nepripravil 15 min. reláciu o kultúre bývania a odievania. Šéfredaktorka to pripredala jej. Hlásateľka, ktorá program uvádzala, raz ochorela, zaskočila ju. Bez akejkoľvek prípravy. „Tak som sa sústredila na tému, že som ani kamery nevnímala.“ Robila to s precínosťou, a v r. 1959 dostala ponuku televíznej hlásateľky, neskôr robila i konferencierku, ktorú ju ešte viac zaujalo, napokoľ tu bola potrebná sústredenosť, pohotovosť, improvizáčne schopnosti. A to ju motivovalo ku kvalitnému výkonu. Podľa nej to, že dnes už nie sú tradičné hlásateľky, je akýsi celosvetový trend a jej to chýbalo – niečo milé a osobné. Zaspomíname si i na šestdesiatky roky, ktoré priniesli uvoľnenú atmosféru. „Televízia prinášala veľa tvorivého i napriek totalite. Vymieňali sme si európske televízne programy. Chodili sme do Bruselu, Lubľany, Berlina, Budapešti i Moskvy. Boli to pôvodné relácie, nezabudnuteľné televízne inscenácie. Televízia sa snažila kultivovať divákov.“

Mnohí ani nevedia, že Jarmila Koščová si zahrala i v štyroch významných slovenských filmoch a v jednom českom. Ešte počas štúdia, keď ako sólistka tancovala vo vysokoškolskom folklórnom súbore Lúčnica, si ju vybral Palo Bielič k filmu Platok trinásteho. Potom to bol film Rádom zem. Režisér P. Solan si ju vybral už ako televíznu hľásateľku do filmu Prípad Barnabáš Kos. Čo bolo paradoxné, v čase, keď mala úplný zákaz vystupovať a ani jej hlas nesmel nikde zaznieť, v r. 1972 ju pozvali do Prahy na Barrandov. Jiří Krejčík ju obsadil do filmu Podezrení. I ked film bol veľmi úspešný, na Slovensku kvôli nej ho zakázali promotať.

nej ho zakázali premetat. Jarmla Koštová konferovala viaceré televízne programy, tiež prestížnu piesňovú súťaž Bratislavská lýra a vo francúzskom Cannes v r. 1968 veľký galakoncert na festivale hudobných vydavateľstiev. Keď jej v obdobi normalizácie dali výpoved v televízii, našla si prácu v aranžérskej dielni obchodného domu Dunaj, neskôr pracovala v Slovkoncerte, a to do roku 1979.

Po rehabilitácii, po roku 1989, ďalším významným momentom v živote J. Košťovej bolo, že moderovala televíznú reláciu Tvéra a postepeň s osobnoťami s podobným osudom, ako bol jej. Rozlúčkou s televíznou obrazovkou bolo

Koštovej moderovanie Koncertu bez opóny v bratislavskej Redute v r. 1990 pod záštitou Amnesty International, ktorý vysielala televízia. Koncert dirigoval Yehudi Menuhin, spievala svetoznáma slovenská sopranistka Lucia Poppová (v tom roku jej prvé vystúpenie na domácej pôde po emigrácii v r. 1963). Na koncerte spoluúčinkovali huslista G. Kremer a klavírista A. Weissenberg. Iróniou osudu bol ocenenie práce Jarmily Koštovej v r. 2003 práve prezidentom s komunistickou minulosťou, Rudolfom Schusterom. Dostala Kríž prezidenta II. stupňa za statoné osobné postejo po invázii vojsk Varšavskej lúky do Československa v auguste 1968 a za mimoriadny prínos k budovaniu a rozvoju slovenskej televíznej tvorby.

Tažiskom spomienok 60. rokov je kniha Život s ľudskou tvárou, ktorú napísala Jarmila Košťová spolu s manželom, právnikom Ladislavom Košťom, ktorý bol taktiež perzky vovaný. □ Foto Wikipedia

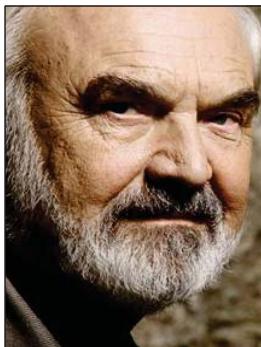
Foto Wikipedia

Tandem Svěrák – Smoljak

Pro ND Zdeněk Smeikal

Právě jsem dočítal Pár otázok Svetlaně Bárdošové Zdeňku Svérákoví (ND 2013, č.25-26), když mně dcera hodila na psací stůl velkou knihu se slovy: „Mohlo by tě to zajímat“. Překvapen jsem zíral na úhlednou publikaci. Tady všude byl Ladislav Smoljak. Očima přátel, synů a dcer“ (Nakladatelství Fragment 2013).

Dcera to uhodla. S. Bárdosová zaměřila pozornost hlavně na Divadlo Járy Cimrmana, mne však zajímalo, že Svěrák a Smoljak vytvořili „neuvěřitelnú autorskú dvojicu“ také ve filmu. Na otázku „Ako to vyzerala, keď sa tvorilo? Sedeli ste spolu a písali?“ odpovídal Svěrák jen velmi záběžně, že se navzájem inspirovali a jednou byl nápaditější ten, podruhé zase onen. Ve sborníku se však Svěrák o té spolupráci vyslovuje ve dvou příspěvích, takže před námi vyvstává v konkrétnější podobě a

my tak získáváme i možnost lapidárního porovnání s jinými tvůrčími dvojicemi v českém filmu.

omezím se jen na čtyři dvojice a připomenu jen několik jejich filmů: Jiří Voskovec a Jan Werich (*Pudr a benzín*, *Peníze nebo život*, *Hej rup*, *Svět patří nám*), Ján Kadár a Elmar Klos (*Tři přání*, *Smrt si říká Engelchen*, *Obžalovaný*, *Obchod na korze*), Jan Procházka a Karel Kachyna (*Trápení*, *Ať žije republika*, *Noc nevěst*, *Ucho*) a Zdeněk a Jan Svérákoví (*Akumulátor*, *Kolja*, *Vratné láhve*). A jím po bok se druží osm snímků zdejšího Československa a kdežto všechny

Zdenka Sveráková a Ladislava Smoljáka (Jáchyme, hod ho do stroje, Marečku, podejte mi pero, Na samotě u lesa, Kulový blesk, Trhák, Vrchní, prchní), Jára Cimrman ležící, spící, Rozpuštěná a vypuštěná (a Nejistá sezóna). Společně všem dvojicím souzrnní, které není dáno tím, že jsou naladěni na stejnou strunu, nýbrž zvěhledem k rozdílům mezi zúčastněnými osobnostmi spíš připomíná harmonický akord, pojmenovaný druhdy vnitřním putím. Jakkoli jejich tvorba vznikala v různých dobách a podmíinkách - od prvňí republiky přes „zlatá šedesátá“ a přes normalizaci až po dobu polistopadovou - významně vesměs přispěla k rozvoji našeho hraného filmu, obohatily ho o mnoho věcí.

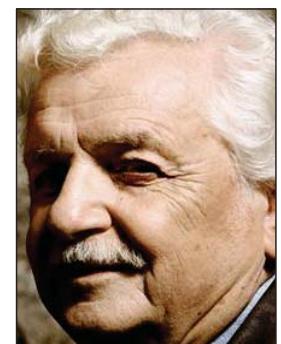
la českou kinematografií. Tyto dvojice se však od sebe také očividně liší. Jednak celkovým objemem. Svěrákovi spolu natocili jen tři filmy. Voskovec a Werich čtyři, kdežto ostatní tři páry byly produktivnější.

skému. Tenkrát mě mrzelo také to, že obsadil i ostatní role našeho společného díla bez porady se mnou, ačkoli jsme si jako scénáristé toto zvykové právo hájili. Měl jsem pocit, že mu režisérství stouplo do hlavy. A stoupilo. A mně zase ležitostně".

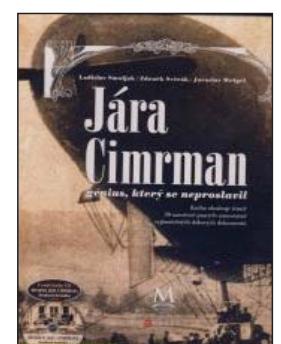
Za nejsmoljakovštější pokládám Ku-

lový blesk, v němž při rozvíjení děje s dvanáctерou výměnou bytu i v jeho režijní realizaci se nejvíce mohlo uplatnit Smoljakovo matematické kombinátorství. Rád však přijímám Svérákovo sdělení, že Jiří Menzel, který měl původně režírovat snímek Vrchní, prchni mu při premiéře tohoto filmu pošpeštal, že by tak dobyte jako Smoljak sám nezrežíroval. Pro Smoljaka, který FAMU nevystudoval, to pokládám za svrchované uznaní. Docenit by se mělo i to, že oba tvůrci dokázali v nepříznivém období normalizace rozdávat divákům úsměvnou pohodu. A s potěšením akceptuji uznaní udělené Zdenku Svérákovi

„za profesionalitu, humanismus a humor, jímž po léta neokázale kultivuje český film“. Za nejsvérákovštější film pokládám Kolju, k němuž se snárař sám a který natočil jeho syn Jan. Největším uspokojením mě před lety naplnilo, že tomuto filmu byla udělena jedna z nejprestižnějších mezinárodních cen v podobě amerického Oscara. A já bych připojil ještě jedno ocenění - divácké. Shlédl jsem Kolju celkem pětkrát v různých kinech - ve Zlíně, v Praze, Opavě.

dvakrát v Brně. A vždycky se po skončení projekce tleskalo. Což je v kinech jey nadmíru vzácný...

O současném válečném tažení proti něžnému pohlaví

Pro ND Ota Ulč

Různá divná počinání naší doby: Jak je v Americe zvykem, v listopadu v úterý budou zase nějaké volby. Ledacos se ve státě ovšem nedáří – neubývají nezaměstnanosti, hodně přibývá zadlužení národa, nijak se neřeší skandály od Benghazi po NSA či IRS. Tudiž se voličům předloží efemerní priority jak údajná „válka proti ženám.“ Ano, proti nim válčí, o jejich zničení či aspoň neutuchající ozebračování usilují všechni mravně úchylní bídáci, pochybujejí o znamenitěm státnickém počinání nynějšího nájemníka Bílého domu.

Staré pověsti české - tam jsme to měli opačně: dívčí válka, Sárka v prvním šiku, vpřed se valí razantní agresorky rubat mnohé Bivoje. Současně pověsti washingtonské, tamější oficiální mediální kanonáda se snaží trefovat do jiných priorit. Nejvíce zdůrazňovaná je v čísle 77. Jen tolika procenty, v porovnání s příjmy mužů, je oceňován výkon žen, zaměstnaných mimo svou domácnost. Tak vy-počítávají vládní statistici, tvůrci údajů, přesně ve prospěch zajímů svých nadřízených.

Jsme placeni - či spíš měli bychom být placeni - nikoliv podle titulu, úředního popisu práce, ale podle skutečného výkonu. Bývá zřetelný rozdíl mezi počínáním zaměstnanců s malými dětmi nebo bez nich. Mladí lékaři mají v průměru vyšší platy než jejich kolegové. Je totiž zjištěno, že na rozdíl od nich, ročně odpracují o 500 hodin víc. Devadesát procent všech smrtelných úrazů v pracovním prostředí postihuje muže. Jak potřebně je nové zákondářství za účelem záruk proti diskriminačním praktikám? Potřebné věří není - výzdyť od toho máme ústavu s právou takovými zárukami rovnosti na papíře. Proč vyrábit zbytečné legislativní akty za účelem dosažení již dávno dosaženého?

Jestliže údajně prekerní úděl žen tolik tiživě trýzní politicky korektně orientované osobnosti, mají přece dost příležitosti se poskusit o nápravu správným směrem. Je řada končin, v nichž úděl žen je obtížně odlišitelný od údělu tažného zvítectva. V Indii dosud nevymýcená je hanебná tradice vyděračství vénem, jež musí dodat nevěstinku, nezřídka za cenu ozebračení vlastní rodiny. Načež nezřídka vše končí náhlou tragickou smrtí novomanželky - totiž vraždou panem chotěm, který svou vyvolenou poleje petrolejem, zapálí a ona vzplaně. Událost se úředně zhodnotí jako neštěstí v kuchyni a obohacený vdovec má příležitost zkopakovat si takové zbohatnutí. Daleko civilizovanější a rozhodně bezbo-

lestný je systém vládního cenníku k nákupu vyvoleného drahouška v Papuánsku, v divočinách Nové Guineje. Podrobnosti si již přesně nevybavují, zhruba vypadaly takto: cena pěti prasátek za nevěstu dosud nedotčenou, tři vepríky za zboží již poněkud použité, a žena dvakrát rozvedená už je zadarmo, zcela gratis - "no commercial value" třídefně vyjádřeno.

Jako nejméně záviděnchodný pokládám úděl v islámském provedení. Ne všeude, ale někde, jako například v Afghánistánu, v němž se hnutí Talibán - oněch údajných studentů, snaží znova ziskat moc, šáří zavést, různě provinilec a zejména provinilkyně bicovat, kamenovat, případně i hlavně utnout. Momentálně návratu k takové moci brání americké vojsko a peníze amerických daňových poplatníků, takže Talibánu prozatím nezbývá, než své modernizační úsilí omezovat na vyhazování dívčích škol i s dívками do povětrí.

Washingtonským strategům s jejich starostmi o průběh válečného tažení proti americkým ženám bych doporučoval zaměřit pozornost do Nigérie - stát ten nejpočetnější na celém africkém kontinentu. Tímtož směrem aby se soustředila Organizace spojených národů, která tak rovněž ne-

činí. Minulý týden, čili v polovině měsíce dubna 2014, na autobusovém nádraží v hlavním městě Abuya (jímž již není mnohonásobně předlenější a jednoznačně nevábný Lagos) došlo k bombovému výbuchu, s výsledkem víc než 70 rozmetaných domorodců, leč s dopadem minimální mezinárodní pozornosti. V téže době (14. dubna) v ranních hodinách do města jménem Chibok, státu Borno, v severovýchodní části Nigérie, přijela kolona šedesáti nákladních vozů, s doprovodem mnoha motocyklů a v dívčí škole (Government Girls Secondary School - CGSS) se teroristé ve vojenských uniformách zmocnili studentek v počtu 107 a ve věku 15 až 18 roků a odvezli je prozatím neznámo kam. Při té

příležitosti zabili dva školní hlídače a několika díváků se podařilo uplachnout.

Únosci patří k organizaci s podivnou firmou BOKO HARAM, což v překladu znamená "Západní vzdělání je zakázáno." Takhle přísně jednoznačně. K jejímu založení došlo v roce 2002 a od té doby se zasloužili o tisíce vražd a jejich oblíbeným cílem jsou skoly a církve. Fungují jako filiálka značně decentralizované al-Káidy, jedna z nejčilejších, spolu s filiálkou al-Shabaab v Somálsku (obě jsou součástí AQIM - al-Káida islámské oblasti Maghreb). Jejich bází je Jemen, mají své webové stránky, mají své video vysílání, Abubakar Shekau, vrchní velitel Boko Haramu, oznámil světu, že jeho organizace se vzbuzuje až do níjak obtížného boje s USA.

Na rozdíl od převážně chaotické, křesťanské orientované jižní části Nigérie, jeho muslimský sever byval bezpečnější. O změnu k horšímu se zasloužila jednak Saúdská Arábie, jednak Irán čili dva důkladně rivalové. Sunnité versus Šířité prence.

Kdo za to všechno může? Zbytečná otázka, velejednoduchá odpověď. Samozřejmě, že Amerika, tak jako může za všechno na světě nepovedené. Žurnalistka Simon Allison britských levicových

novin Guardian též peskuje nigérijského prezidenta s rozkošným jménem Goodluck Jonathan pro nedostatek iniciativ diplomatického vyjednávání s al-Káidou. Pravděpodobnost takové snahy, že by mohla být úspěšná, uniká mě imaginaci. Dosud jsem nepostřehl, že solidní zdroje jako Amnesty International či Human Rights Watch by se na svých webových stránkách tímto případem zabývaly.

Congressional Black Caucus ve Washingtonu rovněž neprojevil zájem o tuto válu v nejpochetnějším černošském státě na světě. Afro-američtí zákonodárci ale kontaktovali Pentagon se svým protestem týkajícím se pravidel povoleného střílení vlasů a účesů.■ Foto Wikipedia

Kolik má čeština slov?

To nelze bohužel určit úplně přesně, protože je to jazyk živý a neustále se vyvíjí. Můžeme vycházet z toho, kolik slov je zachyceno ve slovnících, ale stále se spíše pohybujeme v odhadech:

Nás největší slovník, Příruční slovník jazyka českého, obsahuje 250 000 hesel. V devíti svazcích zachycuje i slova, která dnes zná už málokdo. Na druhé straně neobsahuje slova jiná, obecně známá, například vulgarny. Byl postupně vydán v letech 1935–1957. Čtyřsvazkový Slovník spisovného jazyka českého obsahuje kolem 200 000 hesel a je z let 1960–1971.

Ale náš jazyk, to nemí jen spisovná mluvu! Musíme sem zahrnout širokou a pestrou paletu expresivních výrazů, nemusí to být jen ony zmiňované vulgarny, dalek obecnou češtinu, slangové výrazy, slova přejatá/přejímaná z cizích jazyků, odbornou terminologii nebo dialekty. Proto existuje poměrně nový Slovník nespisovné češtiny se 12 000 hesly v 1. vydání z roku 2006. A konečně velký ohlasu se dočkal i Šmírbuch jazyka českého Patrika Ouředníka, 2005, obsahující přes 16 000 výrazů z oblasti argotu, slangu a vůbec „nekonvenční, okrajové češtiny“, používané v období let 1945–1989.

Co možná o své mateřtině ještě nevíte

Jana Kolková

Kolik lidí mluví česky?

Česky mluví zhruba 11,5 milionů lidí, z toho přes 10 milionů v České republice. V důsledku několika vln vystěhovalectví během posledních 150 let používají češtini všeudě po světě i desetitisíce emigrantů a jejich dětí.

Jak je nejdéle slovo v češtině nejnevyráznitelnějšího - má 31 hlásek, nejneobhospodařovatelnějšího - má 30 hlásek

Jak vypadá v češtině slovo s největším počtem háčků - nejtříšteňejší přesvědčivý

Jak je nejdéle slovo v češtině, které se dá číst stejně oběma směry - nehopohen - nezasazen - nepotopen - nezařazen. Je jich více, každopádně nemají více než 9 hlásek. Tomuto jevu se říká palindrom (slovo, věta, číslo, melodie, jež se dá číst oboustranně).

Jak dokáže vytvořit čeština větě větě palindromy? Jelenovi pivo nelej. Co nám nedá den, má noc.

Následující větu se liší délkami samohlásek: Kobyla má malý bok. A dál vidí lílit netopýr potentát i lid, i vláda. Fešná paní volá: Má málo vína pan šéf? Do chladu si masa misu dal Chod. Sabina hrává na varhany bas.

Jak zí nejdéle věta ze tří stejných slov - Kuli kuli kuli. (Tedy: Kuliové kovali kouli.)

Které české slovo složené jen ze souhlásek je nejdéle - scvrnkls

Víte, že výčet českých samohlásek i v přesném pořadí obsahuje tato slova - mateřídousky, dvacetikoruny

Chcete si usnadnit psaní? - Využijte číslovky! Pe3kovi bra3 spa3li, jak 8ahlí lo3, 3majíci pos3bréne pi100le, o5 a o5, s3leli.

Slyšely jste někdy o Q-systému? - Využijte číslovky! Pe3kovi bra3 spa3li, jak 8ahlí lo3, 3majíci pos3bréne pi100le, o5 a o5, s3leli.

Tautologie je termín nepříliš známý, ale co takhle pleonasmus?

Nic? Tak jednoduše hezký česky: nadbytečné hromadění slov sloužících k vyjádření téhož. S jistou nadsázkou a smyslem pro humor lze sestavit třeba následující větu: Při dopolední matiné bude ve skleněné vitřině vystaven noticky známý exponát. **Co že je na té větě divného? Zkusme ji tedy přeložit:** Při dopolední dopolední slavnosti bude v zasklené zasklené vitřině vystaven obecně známý známý exponát. Zbytečně se zde vyjadřuje jeden význam různými slovy, jde o nadbytečné zdvojení významu.

noticky známý – noticky překládáme z latiny jako „obecně známý“

dopolední matiné – dopolední koncert, slavnost

skleněná vitrina – zasklená skříň, v níž se vystavují předměty

strukční synopse – strukční nástin něčeho

vystavěný exponát – předmět vystavený na výstavě

Jaká jsou nejfrekventovanější slova v češtině - a (spojka) na míti (se)

byti že... já... ten... si/se... k/ke/ku... v/ve... z/ze... do... on... který... i

První podstatné jméno se vyskytuje až na 48. místě: pán, na 60. místě život, pak práce, ruka, den, země. Nejčastěji používaná slova jsou ta nejkratší, už zde se projevuje přirozená tendence jazyka o úspornost.

Poznámky: Josef V. Bečka, Jaroslav Jelinek, Marie Těšitelová, Frekvence slov, slovnich druhů a tvarů v českém jazyce.

Praha 1961.

Zdroje: B. Havránek, J. Jedlička. Stručná mluvnice česká. Praha 2007.

Michal Ptáček. Breviář praktické češtiny. Praha 1989.

Michal V. Bečka, Jaroslav Jelinek, Marie Těšitelová, Frekvence slov, slovnich druhů a tvarů v českém jazyce.

Praha 1961.

Zdroj: <http://info.edu.cz/>

KREVNÍ MSTÁ

Pro ND Eva Firlová

Antropologické studie ukazují, že ti přírodní lidé, ty domordé kmeny tak idealizované různými reseausseity s touhou návratu k přirodě, nejsou ani mírumilovné, ani ideální. Antropologové se shodují v tom, že asi 30 proc. mladých mužů hyne v klanových a kmenových svárech a půtkách. Na horném plósnění v nitru Papui žijí kmeny, které do příchodu Evropanů ani nevěděly, že žijí na ostrově, protože se neodvažovali vstoupit na území sousedních kmenů, aby nebyli zabiti. Civilizace, to jest vznik měst, zákonů a jejich prosazování, byl velký pokrok, který poskytoval alespoň pocit bezpečí.

obávala, že Aigisthos se bude chtít zbavit i potenciálního nástupce mykénského trůnu Oresta, Oresta zapakovala a schovala ho ke králi Strofiovi daleko od Mykén, kde vyrostal do svých dvaceti let. Pak jej Elektra vyzvala, aby přišel domů a pomstil vraždu svého otce. Orestes byl pochopitelně nepříliš dychtivý, protože to znamenalo zabít vlastní matku, aby pomstil otce. Sel tedy do delfské věštíny, kde mu bůh Apollo nařídil, aby otce pomstil.

S pomocí sestry Elektry tedy tento ohryzání čin vykonal. Zabil Aigistha i Klytaimnestru v lůstci, že to udělal

Dlouho ovšem byla základem zákona krevní msta. Známe Chammurapiho zákony z doby před skoro 4000 lety, ale všimněme si například provedení, že pokud se dům zřítil a zabije syna majitele, bude zabít syn stavitele. Modernímu člověku to nedává žádný smysl. Co má syn stavitele co dělat s mizerním stavebním fortelem otce? To jsou právě dozvuky krevní msty.

V demokratických Athénách před 2500 lety na to šli jinak. Město kupilo 300 skytských otroků jako městskou policii, kteří byli ozbrojení holemi a dohlíželi na pořádek na agope při lidových shromážděních, zatýkali kriminálníky, dohlíželi na správné míry a váhy a dokonce i na hygienu. Což vytváralo leckdy vzteklé připomínky návštěvníků z jiných městských států, kteří zuřili, že je praštíl přes záda otrok. Úvaha athénského areopagu, který dohlížel na vykonávání spravedlnosti, byla celkem jasná - otroky kupilo město, nejenže nepatřili žádnému soukromníkovi, ale ani neměli v komunitě vazby, například s příbuznými, nad jejichž nepravostmi by přimhouřili oko.

Bohyňa Athéna se však rozhodla pomoci kuliček bílých a černých. Po sečtení bylo šest černých kuliček a šest bílých. Náhle se objevila bohyňa Athéna, patronka města, která přihodila bílou kuličku, pro osvobození Oresta. Eriny tím ještě nebyly usmířené, hrozily, že otráví attickou půdu a budou pranásledovat všechny občany Athén za zproštění Orestovy viny. Ale bohyňa Athéna jim nabídla novou roli - být strážkyně spravedlnosti, aby zlomily ten cyklus krve za krev, aby se staly ochránkyněmi spravedlnosti namísto pomsty. A aby té spravedlnosti bylo co nejvíce, upozornila bohyňu Athénu občany svého města, že je držitelkou kličú, které skladisti, kde její otec Zeus skladuje své hromy a blesky.

V řecké mytologii - poopravený lec-
kdy nápaditým dramatiky, zde hlavně Aischylem - je přechod od krevní msty k vládě zákonů vyložen v příběhu o Orestovi. Orestes byl synem Agamemnona, vrchního velitele řeckých vojsk u Tróje. Když otec Agamemnon opouštěl do Tróje, byl Orestes ještě miminko. Když se otec vrátil, byl jen velmi mladý chlapec. Orestova matka Clytaimnestra a její milenec Agisthos, který ji, kulantně řečeno, "pomáhal vládnout" za Agamemnonovy nepřítomnosti, Agamemnona zabili sekury v lázní. Agamemnonova dcera Elektra, která se

NOVÝ DOMOV (NEW HOMELAND) – CZECH AND SLOVAK BI-WEEKLY

Vydává Masaryk Memorial Institute, Inc., 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON M1G 1H1. Řídi tiskový výbor MMI. Redakce si vyhrazuje právo přispěvek zkrátit, redakčně upravit a rozhodnout o jeho event, zařazení. Z předplatného nevyplývá předplatitel žádný nárok na umístění jeho článku do novin. Anonymy neotiskujeme.

Redakce nemusí vyjadřovat stanovisko redakce ani MMI.

Redakce neposkytuje žádné informace o autorech.
Archiv na webu www.masaryktown.ca Webová prezentace Alena Kottová

Redakční rada: Lanny Rosický (ČR), Brigitá Hamvašová, Barbara Šeriffová (konzultantka jazyka anglického), Jiří Grosman a Miloš Krajný (Toronto), Josef Skála a Jiří Adler (Vancouver), Alena Martinů (Montreal). Eva Firlová (konzultantka jazyka českého, Sudbury).

Alena Matluká (Montreal), Eva Pihlová (Rozhovorka jazyka českého, Sudbury).
Organizace, reg. č. 119582781 RR0001. Jejím posláním je udržovat české a slovenské kulturní tradice a

Kancelář Iva Ječmen tel. 416.439 4354 (ÚT, ST, ČT), fax 416. 349 6473, office@nasasnytkowna.ca
Roční předplatné: Kanada \$ 61 CAD, USA \$ 83 USD, ostatní \$ 110 USD. Šeky zasílejte laskavě na adresu MM. Ceny inzerátů súdélíme na požadání.
Tyto noviny byly vybrány Národní knihovnou CR jako kvalitní zdroj, který by měl být uchováván do budoucna a stát se součástí českého kulturního dědictví. Stránky jsou archivovány několikrát

Orwellův rok počesku

Pro ND Hanka Hosnedlová

Ačkoliv kniha s nevšedním názvem Orwellův rok vyšla již na konci loňského roku, její oficiální uvedení mezi čtenáře se odehrálo až na jaře roku letošního v pražském sídle Libri prohibiti (čili Knihy zakázané), kam její autor - Jaroslav Švestka - odkázal veškerou svou literární pozůstalost.

Než se však čtenář poněj do stránek prezentované knihy, měl by nepochyběně vědět něco o autorovi samotném - včasném rebelovi, nesmiřitelném glosátorovi a kritikovi aktuální situace. A také o důvodech, proč tento zajímavý spisec vůbec vznikl.

Osoba Jaroslava Švestky by sama vydala na poutavý román. Narodil se v Praze ve Slivenci, tady také vyrůstal, studoval a nastoupil do prvního zaměstnání. Velká část jeho života je však spojena s jižními Čechami, a to hned ve dvou etapách – poprvé, když jako osoba nepohodlná předchozímu režimu musel odejít z barandovských ateliérů Československého filmu a stal se dřevorubcem s působností na Novohradsku a Protičínsku, podruhé potom po trvalém návratu z Kanady. Tehdy se po menších peripetiích usídlil v Nových Hradech, a tehdy se také naše přátelství začalo prohloubat.

Trajan však prohlásil, že kdyby toto povolil, tak začne kvílet každé město, zvláště ty menší, aby je zvabil povinnosti se starat o vlastní bezpečnost. Byzantium, kde se setkávaly dva kontinenty, a je to přístav, je mořský případ.

Z této dopisu vyplývá, že stát dohlížel na bezpečnost rozsáhlého území vcelku jednotrným způsobem. To vše se v Evropě zásadně změnilo po pádu západofranské říše 476 n.l., kdy místní bezpečnost zajišťovali místní baroni, kteří většinou také tu bezpečnost ničili. Lidé zůstávali na místě, necestovali mimo své malé území ochraňované místním feudálem. Byli na tom spíše jako papuánští domorodci. Tepře opětne zesílení státu (krále) a rozvoj obchodu umožnily dohled nad bezpečností a výkonem spravedlnosti, a my jsme příjemci a dědici tohoto boje o bezpečnost a spravedlnost s policií a nezávislými soudy v čele.

Když píšu "my", jedná se o transatlantickou civilizaci, protože v mnoha částech světa ještě ve výkonu bezpečnosti a spravedlnosti převažují rodinná a kmenová pravidla včetně krvavých mohy, behajících —

Po návratu do Čech se mimo jiné zabýval problematikou zaniklých vesnic v příhraz.

Orwellův rok počesku (dok. ze str. 14)

► ničí a věnoval se aktivně i své další lásce – fotografování. Dokonce vedl mladé zájemce o toto umění v Nových Hradech, jimž vštěpoval zásady dobré fotografie. Jeho zdravotní problémy se však prohlobovaly a krátce po amputaci druhé nohy přestříhla jeho nit života smrt.

Dilo Jaroslava Švestky je poměrně obsáhlé, a přestože mu v minulém režimu vyneslo tolik postihů a nepříjemnosti, bylo z podstatné části nepublikované.

V roce 2008 vznikla útlejší knížka s názvem Ze Šumavy k Rockies a zpět, kterou jsem vydala díky pomoci Jaroslavova kamaráda Pavla Soukupa a několika dalších jeho přátel. Obsahovala výňatky z unikátních Jaroslavových dopisů, jež adresoval svým přátelům, ale také úřadům, institucím, redakcím, a třeba i fiktivní neodeslané listy Ježíši Nazaretskému či Alberta Einsteinovi.

Tato dlouholetá korespondence, jež se zachovala jak díky těm, jimž byla určena, tak i díky Jaroslavově pečlivému archivování v podobě kopii na průklopových papírech, je nesmírně objemná, tudíž knižně využitelná jen z malé části.

Druhou knihou byl Denik dřevorubec, který vyšel před dvěma roky, rovněž v Libri prohibiti, a který sklidil zasloužený zájem veřejnosti. Nyní tedy přichází Orwellův rok, jež byl vlastně jedním z hlavních důvodů Švestkova trestního stíhání. Jeho vydání ve svém nakladatelství Sixty Eight Publishers v Torontu přislíbil pro rok 1988 Josef Škvorecký, ale díky vývoji tehdejších evropských událostí a následnému ukončení činnosti vydavatelství k tomu už nedošlo.

Kniha, kterou tedy nyní přináší Libri prohibiti má však daleko širší výpovědní hodnotu, než původní rukopis. Je totiž kromě textu Orwellova roku doplněna ještě dalším textem obsáhlého výňatku z dalšího Švestkova rukopisu – Orwellův čas. Navíc pak také řadou nejen dokumentárních i osobních Švestkových fotografií, kopiem jeho dopisů, příspisů a článků, ale i úředních listin včetně obžaloby, výpisu z trestního spisu a rozsudku od Krajského soudu v Českých Budějovicích. Nechybí ani reflexní články o Švestkově případu z pera známých osobností, jako jsou třeba Ivan Medek či Milan Šimečka.

Orwellův rok, jak piše hned v úvodu knihy sám autor, nemá být ani parodií, ani parafrázi na Orwelovy knihy „1984“ a „Animal Farm“, nebo dokonce jejich plagiátem, i když by téměř stejné díly inspirovaly. „Chtěl bych se tímto textem pokusit o jakousi konfrontaci mezi literaturou a skutečností života... Nezbytně tedy půjde o text do značné míry autobiografický... Na následujících stránkách bude tudíž uvedeno to, co předcházelo. A pak už zbudě jen čekání na to, co měsíce přinesou, co přinese celý ten rok předznamenaný geniálním Georgem Orwellom. Byť to nemusí znít zcela věrohodně, autor jako optimista z donucenou doufá, že to nebude nic příliš překvapujícího, neboť je přesvědčený, že všechny změny vedou už jen k horšímu – ve světě a v tomto státě pak obzvláště,“ uvádí svůj rukopis J. Švestka v roce 1983.

Třebaže rukopus Orwellova roku nese zátež více než tří desítek let, je stále živým a vyčítavým svědectvím doby a nezlomnosti ducha literárních pěšáků, k nimž se Jaroslav Švestka nesporně řadil.

REŠENÍ KŘÍŽOVKY Z TOHOTO ČÍSLA:	"BYLA JSEM VŽDYCKY PYŠNÁ, ŽE MI ŠÉF ŘÍKAL, ŽE JSEM JEHO PRAVÁ RUKA, AZ TUHLE JSEM SI (1. A 2. ČÁST TAJENKY).	POMŮCKA: ADAB BARIBAL ERNA IPU IZA MARAT	PROCHÁZKA (LIDOVÉ)	SLEPIČI CITOSLOVCE	MPZ SAN MARINA	PŘÍTOK VLTAVY	DRUH MEDVĚDA	JMÉNO TENISTY LENDLA	CITOSLOVCE STŘEŁBY
		MACHAT VE ŠKRUBU							
	ZKR.MEZI- PARLAMEN. UNIE	OSOBA	2						
SLOVENSKÁ OBEC				VŮDCE FR. REVOLUCE					
				NÁROD (Z REČTINY)					
VYBAVENÍ PEKÁŘEN						PROVINĚNÍ			
ZDOLAT CHÚZI						ZNAČKA KOSMETIKY			
						MEZOPOTAM. STŘEDISKO			
	CIZÍ ŽEN. JMÉNO						ZLÝ ZÁJEMNO		
	OPAK REVERSU						VTIŠTĚNÁ STOPA		
INICIÁLY ZPĚVACKY LANGEROVÉ				NEPODLEH- NOUT					
				SEXUÁLNÍ DEVANT					
NAPSAT DOVNITŘ							ZN.SODÍKU		
							1		
ANGLICKÉ ŽENSKE JMÉNO						NOCLEH POD SÍRÁKEM			
						DŮKAZ NEPŘÍ- TOMNOS.NA MÍSTE ČINU			
S RADOSTÍ							STŘEDNÍ ŠKOLA (ZKR.)		
LYŽAŘSKÝ POZDRAV							ANGLICKY "POLIBEK"		
							POTOMEK		
	INICIÁLY ZPĚVÁKA ULRYCHA	ZVÝŠENÝ TON F					MAĎARSKÁ TISK.AGENT.		
		ZKR.ŘÍDÍCÍHO STŘEDISKA					SPZ STRAKONIC		
VÝCHOJO- ČEŠKÉ MĚSTO									
STÁLE SLINTAJÍCÍ									

KŘÍŽOVKA PRO VOLNOU CHVÍLI

"BYLA JSEM VŽDYCKY PYŠNÁ, ŽE MI ŠÉF ŘÍKAL, ŽE JSEM JEHO PRAVÁ RUKA. AZ TUHLE JSEM SI	POMŮCKA: ADAB BARIBAL ERNA IPU IZA MARAT	PROCHÁZKA (LIDOVÉ)	SLEPIČI CITOSLOVCE	MPZ SAN MARINA	PŘÍTOK VLTAVY	DRUH MEDVĚDA	JMÉNO TENISTY LENDLA	CITOSLOVCE STŘEŁBY
	MACHAT VE ŠKRUBU							
	ZKR.MEZI- PARLAMEN. UNIE	OSOBA	2					
SLOVENSKÁ OBEC				VŮDCE FR. REVOLUCE				
				NÁROD (Z REČTINY)				
VYBAVENÍ PEKÁŘEN					PROVINĚNÍ			
ZDOLAT CHÚZI					ZNAČKA KOSMETIKY			
					MEZOPOTAM. STŘEDISKO			
	CIZÍ ŽEN. JMÉNO					ZLÝ ZÁJEMNO		
	OPAK REVERSU					VTIŠTĚNÁ STOPA		
INICIÁLY ZPĚVACKY LANGEROVÉ				NEPODLEH- NOUT				
				SEXUÁLNÍ DEVANT				
NAPSAT DOVNITŘ					ZN.SODÍKU			
					1			
ANGLICKÉ ŽENSKE JMÉNO						NOCLEH POD SÍRÁKEM		
						DŮKAZ NEPŘÍ- TOMNOS.NA MÍSTE ČINU		
S RADOSTÍ						STŘEDNÍ ŠKOLA (ZKR.)		
LYŽAŘSKÝ POZDRAV						ANGLICKY "POLIBEK"		
						POTOMEK		
	INICIÁLY ZPĚVÁKA ULRYCHA	ZVÝŠENÝ TON F					MAĎARSKÁ TISK.AGENT.	
		ZKR.ŘÍDÍCÍHO STŘEDISKA					SPZ STRAKONIC	
VÝCHOJO- ČEŠKÉ MĚSTO								
STÁLE SLINTAJÍCÍ								

NOVÝ DOMOV - OBJEDNÁVKA PŘEDPLATNÉHO

O Věk do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Nový odběratel O do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Předplatné Nového domova \$

Dar tiskovému fondu MMI \$ Platí kádám šek na \$

Jméno a příjmení

Adresa

Poštovní kód

Telefon

Email.....

Šek začítete isakové ne:

Nový domov, 450 Scarborough Golf Club Rd.

Scarborough M1G 1H1, ON

Roční předplatné: Kanada \$ 61 CAD, USA \$ 83 USD, ostatní 110 USD

Za dary nad \$ 15 bude kanadským dárčům zaslán Charitable donation tax receipt.

Info: vera.toronto@gmail.com, cell 647.608 1713

transat by your vacation people
Holidays

EASTERN EUROPE - COACH TOURS

EARLY BOOKING PROMOTION

Book a Coach Tour 60 days or more before departure and save \$300 per couple!

UNESCO TREASURES

Discover Czech Republic along with 7 Unesco World Heritage Sites

9 DAYS, 7 NIGHTS -
12 MEALS - 7 HIGHLIGHTS
PRAGUE, CESKE BUDEJOVICE,
BRNO

\$1679

JUNE 17. + 565.61 TXS/FEES

CENTRAL EUROPE PAST AND PRESENT

Czech Republic, Germany

Poland

16 DAYS, 14 NIGHTS -
22 MEALS - 12 HIGHLIGHTS
PRAGUE, OLOMOUC, BRNO,
WROCŁAW, KRAKOW,
DRESDEN & BERLIN

\$3239

JUNE 17. + 565.61 TXS/FEES

1221 Yonge Street (at Summerhill Ave.) Toronto

Tel: 416 504 3800

Toll Free: 1 800 825 7577

Fax: 416 598 1311

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

BOOK NOW AND SAVE

MEMBER OF:

1810380

blanka@premieregroup.com

dianab@premieregroup.com

IATA CLIA

INTERNATIONAL TRAVEL provides travel service

to individuals, groups and corporations within Canada as well as to the United States, Europe and the World. Our services include consulting and booking of flights, cruises, hotels, all-inclusive packages, travel medical insurance, car rentals.

We are introducing a new service via Polimex:

SENDING PARCELS TO SLOVAKIA AND CZECH REPUBLIC

Surprise your loved ones overseas with a gift from Canada and save money on postage: [Example of market price](#):

3 kg parcel, dimensions: 35 cm x 35cm x 35cm:

Canada Post - \$ 95.92 TNT courier - \$132.69

Polimex - \$ 2.99 per kg + \$20 fee = 28.97

Follow us on Facebook: www.facebook.com/intltravel

Tel: (416)922-7775 or 1-877-922-8775 cell (416) 939-6118

email: agatha@intertravel.ca web www.intertravel.ca

Please note our new address: 600 Sherbourne St., suite # 301, Toronto, Ontario M4X 1W4 (across the street of Sherbourne Subway Station). Very convenient location with subway access or parking behind the building.

**Travel with confidence,
Travel with us!**

TICO Registration # 50016556

KNIHOVNA LIBRI PROHIBITI

hledá staré české a slovenské knihy, noviny, časopisy, oběžníky, věstníky a další tiskoviny s českou a slovenskou tématikou, vydávané mimo Československo.
e-mail libpro@iol.cz <http://libpro.cts.cuni.cz>
Senovážné nám. 2, 110 00 Praha 1
tel/fax (00420) 2 24 22 59 71

CRANBERRY RESORT K PRONAJMUTÍ.

2 ložnice, 2 koupelny, obývací pokoj s krbem a dveřmi na patio, \$ 600 za měsíc, volné od května do října.
Collingwood, Wasaga beach nedaleko.
tel. (519)621-1233 přes den; (519)740-2990 večer.

ČTRNÁCTIDENÍK NOVÝ DOMOV

POHODA DO KAŽDÉHO DOMOVA

OBJEDNEJTE NA 647.608 1713

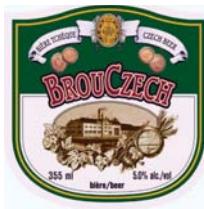
BrouCzech - Golden Lager Beer

Enjoy this hand made Czech premium BrouCzech Lager Beer

- Prague Masaryktown Restaurant
450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto
- The Golden Pheasant 905.781 9374
733 Lakeshore Rd. E Mississauga
- The Fiddler's Dell Bar & Grill, 781 Annette St., Toronto

Available in forty Ontario Beer Stores from Oshawa to St. Catharines. Also in Ottawa, Peterborough, Sudbury, Barrie, Collingwood, Kitchener/Waterloo, Brantford, London, Windsor and surrounding areas.

Find your beer store at www.thebeerstore.ca/beers/brouczech-premium-lager and click "View Locations" www.novopackepivo.cz

Price for a six-pack in 2014 reduced by 13%
24 bottles by another 9% !

Restaurant Praha na Masaryktownu

tradiční česká, kanadská i eurokuchyně, svatby, nedělní obedy, příležitostná a rodinná setkání, recepce, podniková setkání

ST-ČT 17.00-22.00 PÁ 17.00-23.00
SO 17.00-22.00 NE 12.00(14.00)-22.00

volejte 416.289 0283

450 Scarborough Golf Club Rd . Toronto